

Úřední věstník

Evropské unie

L 116

České vydání

Právní předpisy

Svazek 57

17. dubna 2014

Obsah

II Nelegislativní akty

ROZHODNUTÍ

2014/203/EU:

- ★ **Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 19. března 2014 o přijetí víceletého pracovního programu LIFE na období 2014–2017 ⁽¹⁾** 1

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP

CS

Akty, jejichž název není vtištěn tučně, se vztahují ke každodennímu řízení záležitostí v zemědělství a obecně platí po omezenou dobu. Názvy všech ostatních aktů jsou vtištěny tučně a předchází jim hvězdička.

II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 19. března 2014

o přijetí víceletého pracovního programu LIFE na období 2014–2017

(Text s významem pro EHP)

(2014/203/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013 ze dne 11. prosince 2013 o zřízení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (ES) č. 614/2007 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 24 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) S cílem zabezpečit provedení programu LIFE je třeba přijmout víceletý pracovní program na období 2014–2017.
- (2) S cílem určit rámec pro provedení dvou podprogramů programu LIFE by víceletý pracovní program na období 2014–2017 měl stanovit přibližné rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní oblasti a mezi jednotlivé typy financování, témata projektů provádějících tematické priority uvedené v příloze III nařízení (EU) č. 1293/2013, odbornou metodiku výběru projektů, kritéria pro přidělování grantů a orientační harmonogramy výzev k předkládání návrhů.
- (3) Víceletý pracovní program na období 2014–2017 by měl rovněž zahrnovat kvalitativní a kvantitativní výsledky, ukazatele a cíle pro každou prioritní oblast a druh projektů, a to v souladu s ukazateli výkonnosti a specifickými cíli každé prioritní oblasti, s cílem zjednodušit zhodnocení výsledků a dopadů programu. Na základě posouzení *ex ante* Komise identifikovala dva inovativní finanční nástroje jako vhodné prostředky pro financování projektů v souladu s čl. 17 odst. 4 nařízení (EU) č. 1293/2013.
- (4) Tyto finanční nástroje by měly být během víceletého pracovního programu testovány s cílem prokázat jejich značný potenciál mobilizovat finanční prostředky od investorů v oblastech biologické rozmanitosti, zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se změně klimatu, a řešit tak stávající finanční problémy při využívání projektů v těchto oblastech.
- (5) Na základě kladné zkušenosti s jinými finančními nástroji řízenými Evropskou investiční bankou (EIB), jakož i na základě geografického pokrytí EIB, díky kterému je banka na dosah potenciálním příjemcům v celé Unii, by mělo být EIB svěřeno provedení nástroje financování přírodního kapitálu a soukromého financování pro nástroj pro energetickou účinnost, které budou financovány prostřednictvím příspěvků z programu LIFE.
- (6) S cílem zabezpečit účinné provedení víceletého pracovního programu a vzhledem k tomu, že nařízení (EU) č. 1293/2013 se používá od 1. ledna 2014, mělo by se toto rozhodnutí používat ode dne jeho přijetí.
- (7) Opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro program LIFE – program pro životní prostředí a oblast klimatu, zřízeného článkem 30 nařízení (EU) č. 1293/2013,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 185.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Víceletý pracovní program

Víceletý pracovní program LIFE na období 2014–2017, jak je uveden v příloze, se tímto přijímá.

Článek 2

Příspěvek Unie k víceletému pracovnímu programu

Maximální příspěvek k víceletému pracovnímu programu LIFE na období 2014–2017 je stanoven na 1 796 242 000 EUR a použije se na financování příslušných podprogramů a prioritních oblastí takto:

- 1) Celková suma 1 347 074 499 EUR na podprogram Životní prostředí se rozdělí takto:
 - a) 495 845 763 EUR na prioritní oblast „Životní prostředí a účinné využívání zdrojů“;
 - b) 610 068 900 EUR na prioritní oblast „Příroda a biologická rozmanitost“;
 - c) 162 999 836 EUR na prioritní oblast „Správa a informace v oblasti životního prostředí“;
 - d) 78 160 000 EUR na související výdaje na podporu.
- 2) Celková suma 449 167 501 EUR na podprogram Oblast klimatu se rozdělí takto:
 - a) 193 559 591 EUR na prioritní oblast „Zmírňování změny klimatu“;
 - b) 190 389 591 EUR na prioritní oblast „Přizpůsobování se změně klimatu“;
 - c) 47 588 319 EUR na prioritní oblast „Správa a informace v oblasti klimatu“;
 - d) 17 630 000 EUR na související výdaje na podporu.

Článek 3

Finanční nástroje

- 1) Následující finanční nástroje popsané v příloze získají příspěvky podle čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 1293/2013:
 - a) soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost;
 - b) nástroj financování přírodního kapitálu.
- 2) Provedením příspěvku pro soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost a pro nástroj financování přírodního kapitálu bude pověřena Evropská investiční banka.

Článek 4

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 19. března 2014.

V Bruselu dne 19. března 2014.

Za Komisi
předseda
José Manuel BARROSO

PŘÍLOHA

VÍCELETÝ PRACOVNÍ PROGRAM LIFE NA OBDOBÍ 2014–2017

1. ÚVOD

Podle článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013 (dále jen „nařízení o programu LIFE“) sleduje program LIFE tyto obecné cíle:

- přispívat k přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství odolnému vůči změnám klimatu a účinně využívajícímu zdroje, k ochraně a zlepšování kvality životního prostředí a k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, včetně podpory sítě Natura 2000 a boje proti degradaci ekosystémů,
- zlepšovat rozvoj, provádění a kontrolu dodržování politiky a právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí a klimatu a urychlovat a prosazovat integraci a začleňování cílů z oblasti životního prostředí a klimatu do ostatních politik Unie a činností veřejného i soukromého sektoru, mimo jiné zvyšováním kapacity veřejného a soukromého sektoru,
- na všech úrovních podporovat lepší správu v oblasti životního prostředí a klimatu, včetně lepšího zapojení občanské společnosti, nevládních organizací a místních subjektů,
- podporovat provádění sedmého akčního programu pro životní prostředí.

Program LIFE budou řídit samotné útvary Komise nebo výkonná agentura, na niž byl tento úkol přenesen v rámci přímého řízení. Výkonná agentura bude jednat v mezích přenesené pravomoci podle rozhodnutí Komise C(2013) 9414 a pod dohledem útvarů Komise. Celkovou odpovědnost za program má Komise. Na podporu práce útvarů Komise a/nebo výkonné agentury mohou být smluvně zajištěni externí odborníci.

V souladu s obecnými cíli byl podle čl. 24 odst. 1 nařízení o programu LIFE prostřednictvím prováděcího aktu přijat tento víceletý pracovní program (dále jen „pracovní program“) přezkumným postupem podle článku 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ⁽¹⁾, na nějž se odkazuje v článku 30 nařízení o programu LIFE.

Při použití zásady doplňkovosti s ostatními evropskými programy financování, jak je stanoveno v 5., 11. a 13. bodě odůvodnění a článku 8 nařízení o programu LIFE, zajistí provádění pracovního programu prostřednictvím konkrétních opatření soulad a spolupůsobení a pokud možno zabrání překrývání s ostatními politikami a finančními nástroji Unie, konkrétně s programem Horizont 2020 ⁽²⁾, programem Unie v oblasti výzkumu a inovací na období 2014–2020, a jeho pracovními programy ⁽³⁾. Toho bude dosaženo především prostřednictvím kritérií způsobilosti pro různé druhy projektů a směrů uvedených v pokynech pro podávání žádostí, které jsou připojeny k výzvám. Dvojímu financování bude zamezeno prostřednictvím křížových kontrol ve fázi výběru projektů a prostřednictvím ověření *ex post*. Z financování prostřednictvím programu LIFE jsou vyloučeny zejména projekty zaměřené na výzkum nebo budování rozsáhlé infrastruktury.

Struktura pracovního programu sleduje strukturu uvedenou v čl. 24 odst. 2 nařízení o programu LIFE a zabývá se podprogramy pro životní prostředí a oblast klimatu zvlášť pouze tehdy, je-li to nezbytné.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1290/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků programu „Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020)“ a zrušuje nařízení (ES) č. 1906/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 81).

⁽³⁾ První pracovní program rámcového programu Horizont 2020 se vztahuje na roky 2014–2015. Program Horizont 2020 je zaměřen na tři priority, totiž na dosahování vynikajících vědeckých výsledků s cílem posílit světovou úroveň vědecké excelence Unie, na podporu vedoucího postavení v průmyslu ve prospěch podniků, včetně mikropodniků a malých a středních podniků (dále jen „malé a střední podniky“), a inovací a na zvládání společenských výzev, s cílem přímo reagovat na výzvy uvedené ve strategii Evropa 2020, a to podporou celého spektra činností od výzkumu až po uvedení na trh. V programu Horizont 2020 se výzkumem a inovacemi v oblasti životního prostředí a klimatu zabývá řada akcí a možností spolupráce, zejména v rámci společenské výzvy „činnosti v oblasti klimatu a životního prostředí, účinné využívání zdrojů a surovin“. V této souvislosti je cílem výzkumu a inovací v oblasti životního prostředí dosažení hospodářství a společnosti účinně využívajících zdroje, včetně vody, a odolných vůči změně klimatu. Pokud jde o referenční dokumenty, viz http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#h2020-work-programmes-2014-15-main-wp, a zejména pracovní program v rámci společenské výzvy „Činnosti v oblasti klimatu a životního prostředí, účinné využívání zdrojů a surovin“.

Pracovní program se vztahuje na období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2017.

1.1 Podprogram pro životní prostředí

Podprogram pro životní prostředí zahrnuje **prioritní oblasti** životní prostředí a účinné využívání zdrojů, příroda a biologická rozmanitost a správa a informace v oblasti životního prostředí (články 9 až 12 nařízení o programu LIFE). Každá prioritní oblast má několik **tematických priorit**, které jsou uvedeny v příloze III nařízení o programu LIFE. Tento pracovní program na období 2014–2017 proto stanoví **témata projektů** k provedení tematických priorit.

1.2 Podprogram pro oblast klimatu

Podprogram pro oblast klimatu nabízí novou a jedinečnou příležitost podporovat provádění politiky EU v oblasti klimatu. Tento podprogram celkově pomůže podnítit přechod k nízkouhlíkovému hospodářství odolnému vůči změnám klimatu v EU, strategicky podpořit provádění klimatického a energetického balíčku do roku 2020 a strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu a připravit EU na problémy v oblasti klimatu do roku 2030. Měl by rovněž na všech úrovních podporovat lepší správu v oblasti klimatu, včetně lepšího zapojení občanské společnosti, nevládních organizací a místních subjektů.

2. ROZDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ MEZI JEDNOTLIVÉ PRIORITY OBLASTI A MEZI JEDNOTLIVÉ TYPY FINANCOVÁNÍ – ČL. 24 ODS. 2 PÍSM. a)

Podle článku 4 nařízení o programu LIFE **celkové rozpočtové prostředky vyčleněné na program LIFE na období let 2014 až 2020** činí 3 456 655 000 EUR, přičemž 75 % je přiděleno podprogramu pro životní prostředí (2 592 491 250 EUR) a 25 % je přiděleno podprogramu pro oblast klimatu (864 163 750 EUR). Nařízení o programu LIFE stanoví rovněž minimální procentní podíl celkového rozpočtu, který má být vyhrazen na **projekty** (81 %, čl. 17 odst. 4 nařízení o programu LIFE), a maximální procentní podíl rozpočtových prostředků přidělených na projekty podporované formou grantů na akce, které mohou být přiděleny **integrováním projektů** (30 %).

Projekty jsou financovány formou **grantů na akce** nebo případně prostřednictvím **finančních nástrojů** (čl. 17 odst. 4 nařízení o programu LIFE). **Pracovní program upřesňuje** částky, které budou přiděleny **na jednotlivé prioritní oblasti a typy financování**.

Celková částka přidělená oběma podprogramům podle typů financování

Rozpočet 2014–2017	v milionech EUR
Granty na akce	1 317,9
Granty na provozní náklady	38,6
Finanční nástroje	140,0
Veřejné zakázky	204,0
Výdaje na podporu (technická a správní pomoc)	95,8
Celkový součet	1 796,3

Celková přidělená částka podle prioritních oblastí

Prioritní oblasti	Životní prostředí a účinné využívání zdrojů	Příroda a biologická rozmanitost	Správa a informace v oblasti životního prostředí	Zmírňování změny klimatu	Přizpůsobování se změně klimatu	Správa a informace v oblasti klimatu
Celková částka podle jednotlivých oblastí (v milionech EUR)	495,85	610,07	163,00	193,56	190,39	47,59
Mezisoučet	1 700,45					
Výdaje na podporu (technická a správní pomoc)	95,79					
Celkový součet	1 796,3					

Přidělené částky podle jednotlivých prioritních oblastí a typu financování mají orientační povahu. U grantů na akce bude konečná přidělená částka záviset na skutečném počtu financovatelných návrhů projektů v rámci každé prioritní oblasti. Rozpočtové prostředky přidělené na finanční nástroje a rozdělené mezi jednotlivými finančními nástroji budou v průběhu programu LIFE upraveny v reakci na skutečnou míru využití. V rámci prahových hodnot stanovených v nařízení o programu LIFE nesmí přerozdělení mezi prioritními oblastmi přesáhnout 5 % celkové částky přidělené na dotyčné prioritní oblasti.

2.1 Podprogram pro životní prostředí

Po dobu trvání tohoto pracovního programu je na podprogram pro životní prostředí přidělen rozpočet ve výši 1 347 milionů EUR.

Nejméně 55 % rozpočtových zdrojů přidělených na projekty podporované granty na akce je věnováno na projekty podporující ochranu přírody a biologické rozmanitosti, včetně souvisejících informací a správy (čl. 9 odst. 3 nařízení o programu LIFE), technickou pomoc a přípravné projekty. Zbývající část rozpočtu určená pro projekty bude přidělena projektům v rámci prioritní oblasti „životní prostředí a účinné využívání zdrojů“, včetně souvisejících informací a správy, technické pomoci a přípravných projektů.

Rozdělení podle prioritních oblastí má orientační povahu a závisí na skutečném počtu návrhů na granty na akce v rámci každé prioritní oblasti a rovněž na související míře využití trhem v rámci každého finančního nástroje.

Rozdělení v rámci podprogramu pro životní prostředí podle typu financování

Rozpočet 2014–2017	v milionech EUR
Granty na akce (*)	
— Projekty budování kapacit	11,25
— Projekty technické pomoci	2,9
— Ostatní granty na akce (**)	1 053,8
Finanční nástroj (***)	
Nástroj financování přírodního kapitálu (NCFE) (****)	30,0
Granty na provozní náklady	30,0
Veřejné zakázky	141,0
Výdaje na podporu (technická a správní pomoc)	78,2
Celkový součet	1 347,1

(*) 30 % rozpočtových zdrojů přidělených na projekty podporované granty na akce je určeno na integrované projekty. Podle skutečného počtu návrhů na integrované projekty budou nevyužité zdroje použity na jiné projekty financované formou grantů na akce.

(**) Orientační částka ve výši maximálně 1 % této částky bude použita na přípravné projekty.

(***) Maximální úroveň nákladů na řízení spojených s provedením finančních nástrojů nepřekročí 7 % celkového objemu prostředků na finanční nástroje.

(****) Včetně 5 milionů EUR na nástroj odborné podpory.

2.2 Podprogram pro oblast klimatu

V rámci tohoto víceletého pracovního programu činí rozpočet na podprogram pro oblast klimatu 449,2 milionu EUR. Rozdělení podle prioritních oblastí má orientační povahu a závisí na skutečném počtu návrhů na granty na akce v rámci každé prioritní oblasti a rovněž na související míře využití trhem v rámci každého finančního nástroje.

Rozdělení v rámci podprogramu pro oblast klimatu podle typu financování

Rozpočet 2014–2017	v milionech EUR
Granty na akce (*)	
Projekty budování kapacit – granty na akce	3,75
Projekty technické pomoci – granty na akce	2,4
Ostatní granty na akce	243,81
Finanční nástroje (**)	
Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost (PF4EE) Finanční nástroj	80,0
Nástroj financování přírodního kapitálu (***) (NCFF) Finanční nástroj	30,0
Granty na provozní náklady	8,6
Veřejné zakázky	63,0
Výdaje na podporu (technická a správní pomoc)	17,6
Celkový součet	449,2

(*) 30 % rozpočtových zdrojů přidělených na projekty podporované granty na akce je určeno na integrované projekty, podle skutečného počtu návrhů na integrované projekty budou nevyužité zdroje použity na jiné projekty financované formou grantů na akce.

(**) Maximální úroveň nákladů na řízení spojených s provedením finančních nástrojů nepřekročí 7 % celkového objemu prostředků na finanční nástroje.

(***) Včetně 5 milionů EUR na nástroj odborné podpory.

3. TÉMATA PROJEKTŮ PROVÁDĚJÍCÍCH TEMATICKÉ PRIORITY UVEDENÉ V PŘÍLOZE III V RÁMCI PODPROGRAMU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ČL. 24 ODS. 2 PÍSM. b) NAŘÍZENÍ O PROGRAMU LIFE)

V souladu s 36. bodem odůvodnění nařízení o programu LIFE obsahuje pracovní program neúplný seznam témat projektů provádějících tematické priority, přičemž je úsilí zaměřeno na konkrétní priority politiky v oblasti životního prostředí a oblasti činnosti v rámci podprogramu pro životní prostředí. Stanovení tohoto seznamu po dobu trvání pracovního programu zajišťuje jak potřebnou pružnost, aby mohlo být dosaženo úkolů a cílů programu LIFE, tak i potřebnou stabilitu, aby potenciální žadatelé mohli plánovat, připravovat a předkládat návrhy. V souladu s 22. bodem odůvodnění nařízení o programu LIFE by Komise při hodnocení přidané hodnoty Unie u projektů v rámci podprogramu pro životní prostředí měla zejména dbát na jejich přispění k dosažení tematických priorit prováděných prostřednictvím témat projektů. Témata projektů představují nástroj, který poskytuje bonus projektům zabývajícím se strategicky důležitými oblastmi politiky s vysokou přidanou hodnotou Unie, přičemž je zároveň otevřen vhodným návrhům v jiných oblastech a začlenění nových nápadů s cílem reagovat na nové výzvy.

Témata projektů se nevztahují na druhy projektů, které již jsou vzhledem ke své povaze a/nebo kvůli podrobnému popisu specifického obsahu v nařízení a pracovním programu omezeny na konkrétní témata (např. budování kapacit, technická pomoc, přípravné projekty, integrované projekty a jiné projekty podrobně vymezené *ad hoc*).

Společní normotvůrci rozhodli, že nejméně 55 % zdrojů přidělených na projekty podporované granty na akce bude věnováno na projekty podporující ochranu přírody a biologické rozmanitosti, s jednoznačným důrazem na síť Natura 2000, přičemž uznali, že je obzvláště nutné zajistit náležité financování sítě a rovněž právní závazek týkající se spolufinancování, jak je stanoveno v článku 8 směrnice o přírodních stanovištích. Tento vyšší příděl v porovnání s nařízením o programu LIFE+ omezuje rozpočet, který je k dispozici pro projekty v jiných tematických prioritách v rámci podprogramu pro životní prostředí, a představuje tudíž další důvod k lepšímu využití finančních prostředků v těchto oblastech.

Je třeba podotknout, že financování projektů týkajících se témat, která nejsou v tomto seznamu uvedena, není vyloučeno. Financování může být přiděleno na kvalitní projekty, které splňují použitelná kritéria způsobilosti a kritéria výběru.

3.1 Prioritní oblast „životní prostředí a účinné využívání zdrojů“

Podle čl. 10 písm. a) nařízení o programu LIFE sledují témata projektů odpovídající této prioritní oblasti a související tematické priority uvedené v příloze III nařízení o programu LIFE specifický cíl „**vyvíjet, testovat a demonstrovat přístupy týkající se politiky nebo řízení, osvědčené postupy a řešení** pro náročné úkoly v oblasti životního prostředí, včetně vývoje a demonstrace inovativních technologií, které jsou vhodné k tomu, aby byly napodobovány, přenášeny nebo začleňovány, včetně co do vazby mezi životním prostředím a zdravím, a které podporují politiku a právní předpisy pro účinné využívání zdrojů, včetně plánu pro Evropu účinně využívající zdroje“. Všechny projekty v rámci této prioritní oblasti budou proto pilotními nebo demonstračními projekty ve smyslu čl. 18 písm. a) a b) nařízení o programu LIFE, nemohou se však zaměřovat na výzkum. Co se týká demonstračních projektů v rámci této prioritní oblasti, na něž se vztahuje jedno z níže uvedených témat projektů, upřednostní se projekty, jež zavádějí do praxe, testují, hodnotí a šíří činnosti, metodiky nebo přístupy, které jsou v **Unii nové nebo neznámé**.

Příloha III nařízení o programu LIFE

a) Tematické priority pro oblast vody, včetně mořského prostředí: činnosti pro provádění specifických cílů pro vodu stanovených v plánu pro Evropu účinně využívající zdroje a v sedmém akčním programu pro životní prostředí, zejména:

- i) integrované přístupy pro provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ⁽¹⁾;
- ii) činnosti směřující k provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ⁽²⁾,
- iii) činnosti pro provádění programu opatření podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ⁽³⁾ s cílem dosáhnout dobrého stavu mořského prostředí,
- iv) činnosti zaměřené na zajištění bezpečného a účinného využívání vodních zdrojů, zlepšení kvantitativního řízení vodních zdrojů, ochranu vysoké úrovně kvality vody a na předcházení nesprávnému používání a poškozování vodních zdrojů.

Řešení otázek kvality vody, protipovodňové ochrany a zvládání sucha nákladově efektivním způsobem představuje v EU vážný problém. Reagování na výzvy a příležitosti v odvětví vodohospodářství vyžaduje komplexní přístup uplatňovaný řadou účastníků. V souladu s prováděním rámcové směrnice o vodě a směrnice o povodních a prioritami evropského inovačního partnerství v oblasti hospodaření s vodou by se projekty měly zaměřit na přípravu, a zejména provedení akcí, které členským státům pomohou přejít na skutečně integrované hospodaření s vodními zdroji, přičemž případně prosazují přístupy založené na ekosystémech. V rámci akcí zaměřených na provádění rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí je třeba klást zvláštní důraz na nově se objevující tlaky a dopady a rovněž na podporu lepší integrované správy pobřeží a územního plánování námořních prostor. Co se týká vodárenského průmyslu, technologie a postupy používané k zajištění poskytování vodohospodářských služeb (výroba pitné vody nebo čištění odpadních vod) dosahují vyspělosti. V souladu s prioritními oblastmi evropského inovačního partnerství v oblasti hospodaření s vodou je stávající problém dvojí: i) zajištění náležitého zavádění způsobem, který přináší nákladově efektivní výsledky, jež účinně využívají zdroje a jsou v souladu s právními předpisy, a ii) zajištění schopnosti zabývat se nově se objevujícími problémy v této oblasti.

Upřednostněny proto budou tyto projekty:

Voda, povodně a sucho – příloha III oddíl A písm. a) body i)–ii)

1. Plánování a provádění opatření pro **přírozené zadržování vody** v městských a venkovských oblastech, která zvyšují vsakování, zlepšují uchovávání vody a odstraňují znečišťující látky pomocí přírodních procesů nebo procesů podobných přírodním, a tím přispívají k dosažení cílů rámcové směrnice o vodě a směrnice o povodních a k zvládání sucha v regionech s nedostatkem vody.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27).

⁽³⁾ Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

2. Projekty podporující **zvládání rizik povodní a sucha** prostřednictvím a) nástrojů pro předcházení mimořádným jevům a ochranu před těmito jevy na podporu politiky, plánování využívání půdy a zvládání mimořádných situací a b) integrovaných přístupů k posuzování a řízení rizik založených na odolnosti a sociální zranitelnosti a zajišťujících společenské přijetí.
3. Projekty, které umožňují dosáhnout cílů rámcové směrnice o vodě tím, že se **zabývají hydromorfologickými tlaky** určenými v plánech povodí, které vyplývají z využívání půdy nebo vodního toku.
4. Projekty, které se zabývají **integrováním hospodařením s živinami** a organickým znečištěním lidského a živočišného původu způsobem, který objasňuje opatření, která jsou zapotřebí na úrovni povodí nebo oblasti povodí, aby bylo možno splnit požadavky stanovené v rámcové směrnici o vodě a rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí, včetně požadavků směrnice o čištění městských odpadních vod, směrnice o dusičnanech, směrnice o vodách ke koupání a směrnice o podzemních vodách.
5. Projekty, které se zabývají tlaky vyplývajících z **chemického znečištění** vodního prostředí a které usilují o snížení emisí prioritních látek u zdroje používáním vhodných náhradních nebo alternativních technologií.
6. Projekty pro **obnovu přirozené morfologie** řek, jezer, ústí a pobřeží a/nebo **opětovné vytvoření souvisejících přírodních stanovišť**, včetně záplavových a bažinatých oblastí, aby bylo možné dosáhnout cílů rámcové směrnice o vodě a směrnice o povodních.
7. Projekty, které provádějí **opatření pro úsporu vody** k snížení kvantitativních a kvalitativních tlaků na vodní útvary v povodích s nedostatkem vody **na základě hydroekonomických modelů**.

Správa mořského prostředí a pobřeží – příloha III oddíl A písm. a) bod iii)

1. Projekty, které rozvíjejí nástroje, technologie a postupy k zajištění **udržitelnosti** hospodářských činností souvisejících s mořským prostředím, případně včetně **snížení tlaku, který hospodářské činnosti vyvíjejí na mořské prostředí**, a začlenění udržitelnosti mořských zdrojů do námořních hospodářských odvětví se zaměřením na hluk pod mořskou hladinou, fyzikální narušení mořského dna a dopady podmořské těžby a akvakultury. Očekává se, že projekty budou zahrnovat vypracování plánů řízení, které snižují environmentální dopady hospodářských činností.
2. Projekty, které se zaměřují na prevenci a omezení **odpadků v moři nebo mikrobiálních kontaminujících látek** a zabývají se zdroji odpadků v moři a mikrobiálních kontaminujících látek.
3. Projekty, které podporují **součinnost mezi integrovanou správou pobřeží a územním plánováním námořních prostor** a které prokazují přidanou hodnotu koordinace integrované správy pobřeží a územního plánování námořních prostor v novém kontextu mořského prostředí, podporují konkrétní provádění strategií pro mořské oblasti, včetně provádění příslušných právních předpisů Unie, nebo spojují integrovanou správu pobřeží a územní plánování námořních prostor s postupy pro určení a správu chráněných mořských oblastí nebo lokalit sítě Natura 2000.

Vodárenský průmysl – příloha III oddíl A písm. a) bod iv)

1. Projekty, které se zaměřují na rozvoj **technologií pro systémy pitné vody a čištění městských odpadních vod**, a to používáním procesů účinně využívajících zdroje při poskytování vodohospodářských služeb (např. zaměření se na snížení spotřeby energie při čištění vod a na hospodaření s vodou a ztráty vody) a postupů na místě a kontrolních procesů k snížení nebo vyloučení vypouštění nových znečišťujících látek a patogenů jako součásti odtoku z čistíren odpadních vod.
2. Projekty zavádějící nástroje (např. plánování, decentralizované systémy, přístupy založené na rizicích) k zajištění účinného **poskytování vodohospodářských služeb**, které jsou v souladu se směrnicí o pitné vodě a směrnicí o čištění městských odpadních vod, **v oblastech s nízkou hustotou obyvatelstva**.
3. Projekty zaměřující se na účinnější a efektivnější inovativní řešení a/nebo možnosti čištění recyklované/regenerované vody, které rozvíjejí a demonstrují:
 - inovativní koncepce pro (alternativní) zásobování vodou, čištění odpadních vod, opětovné využití a obnovu zdrojů,
 - metody a nákladově efektivní technologie na místě pro kontrolu zdrojů s ohledem na vypouštění nových znečišťujících látek a patogenů do systému čištění odpadních vod,

- centra inovace v oblasti úpravy vody v regionech, v nichž v současnosti chybí vhodné kanalizační systémy a čistící a hygienická zařízení, která používají inteligentní technologie a decentralizované systémy se zaměřením na alternativní zdroje vody,
- systematické přístupy, které mají zabránit ztrátám vody, energie a zdrojů při průmyslové výrobě a ve vodohospodářské infrastruktuře.

Příloha III nařízení o programu LIFE

b) Tematické priority pro odpady: činnosti pro provádění specifických cílů pro odpady stanovených v plánu pro Evropu účinně využívající zdroje a v sedmém akčním programu pro životní prostředí, zejména:

- i) integrované přístupy pro provádění plánů a programů nakládání s odpady,
- ii) činnosti pro provádění a přípravu právních předpisů Unie týkajících se odpadů se zvláštním zaměřením na první kroky v hierarchii postupů Unie při nakládání s odpady (prevence, opětovné využití a recyklace),
- iii) činnosti pro účinné využívání zdrojů a dopad na životní cyklus produktů, modely spotřeby a dematerializaci hospodářství.

Co se týká odpadů, plán pro Evropu účinně využívající zdroje a sedmý akční plán pro životní prostředí usilují o dosažení těchto celkových cílů do roku 2020:

- snížit množství vyprodukovaného odpadu,
- maximalizovat recyklaci a opětovné využití,
- omezit spalování na nerecyklovatelné materiály a
- omezit ukládání na skládky na nerecyklovatelné a nevyužitelné odpady.

Upřednostněny proto budou tyto projekty:

Provádění právních předpisů týkajících se odpadů – příloha III oddíl A písm. b) body i)–ii)

1. Projekty používající inovativní metody, technologie a činnosti přednostně u vodního zdroje za účelem předcházení vzniku odpadů, opětovného využití a tříděného sběru komunálního odpadu.
2. Projekty používající inovativní metody, technologie a činnosti přednostně u vodního zdroje za účelem předcházení vzniku odpadů, přípravy na opětovné využití/opětovného využití, recyklace a tříděného sběru těchto toků odpadů:
 - **odpadní elektrická a elektronická zařízení, baterie a akumulátory, vozidla s ukončenou životností, odpady z obalů, stavebnictví, demolice a zdravotnictví,**
 - **bioodpady, včetně potravinářských odpadů** v celém potravinovém řetězci.
3. **Projekty integrovaného hospodaření s plasty**, které mají vést k větší recyklovatelnosti, třídění a kvalitní recyklaci, ekodesignu, nakládání s neobalovými plasty, zamezení předmětům z plastů určeným pro jedno použití nebo omezení a odklizení odpadků.
4. Projekty, které mají zlepšit **nakládání s nebezpečným domácím odpadem**.

Odpady a účinné využívání zdrojů – příloha III oddíl A písm. b) bod iii)

Projekty zavádějící využívání **ekonomických nástrojů** na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni na podporu politik v oblasti nakládání s odpady a účinného využívání zdrojů.

Příloha III nařízení o programu LIFE

c) Tematické priority pro účinné využívání zdrojů, včetně půdy a lesů, a ekologické a oběhové hospodářství: činnosti pro provádění plánu pro Evropu účinně využívající zdroje a v sedmém akčním programu pro životní prostředí, které nejsou předmětem jiných tematických priorit uvedených v této příloze, zejména:

i) činnosti pro průmyslovou symbiózu a předávání znalostí a pro rozvoj nových modelů pro přechod k oběhovému a ekologickému hospodářství,

ii) činnosti pro tematickou strategii týkající se půdy (sdělení Komise ze dne 22. září 2006 „Tematická strategie pro ochranu půdy“) se zvláštním zaměřením na zmírňování a kompenzaci zakrývání půdy a na lepší využívání půdy,

iii) činnosti pro monitorovací a informační lesní systémy a na předcházení lesním požárům.

Projekty v rámci tematických priorit pro účinné využívání zdrojů, včetně půdy a lesů, a ekologické a oběhové hospodářství se zaměří na provádění plánu pro Evropu účinně využívající zdroje, tematické strategie pro ochranu půdy a nové strategie EU v oblasti lesnictví. Co se týká průmyslové symbiózy, předávání znalostí a přechodu na oběhové a ekologické hospodářství, zvláštní pozornost by měla být věnována činnosti podniků, která je šetrná k životnímu prostředí a účinně využívá zdroje, včetně hodnotových řetězců, a harmonizaci metodiky pro měření jejich ekologické stopy. Pokud jde o ochranu půdy, je třeba zlepšit hospodaření s půdou, a zejména omezit a zmírnit zakrývání půdy. V oblasti monitorovacích a informačních lesních systémů a předcházení lesním požárům bylo v minulých letech dosaženo značného pokroku, je však třeba provést novou strategii EU v oblasti lesnictví a dále zlepšit Evropský systém informací o lesních požárech (EFFIS) ⁽¹⁾.

Upřednostněny proto budou tyto projekty:

Účinné využívání zdrojů, ekologické a oběhové hospodářství – příloha III oddíl A písm. c) bod i)

1. Projekty zavádějící koncepci oběhového hospodářství prostřednictvím činností rozšiřujících hodnotový řetězec nebo zajišťujících využívání druhotných surovin /šrotu/odpadů v jiných odvětvích nebo **hodnotových řetězcích** (ekodesign, kaskádové využívání materiálů, přepracování, opětovné využití, recyklace, nové koncepce v oblasti oběhového hospodářství a inovativní systémy zpětného odběru a sběru).
2. Projekty zavádějící **nové obchodní modely pro účinné využívání zdrojů**, včetně zavádění postupů pro účinné využívání zdrojů v malých a středních podnicích, které se zaměřují na environmentální dopady, trvanlivost, opětovné využití, opravy a recyklaci svých výrobků a procesů – včetně sdílení nebo pronajímání výrobků místo jejich prodeje. To by mělo zahrnovat jedno z průmyslových odvětví, která jsou v plánu pro Evropu účinně využívající zdroje považována za prioritní; nový obchodní model by měl vést k snížení spotřeby materiálu a/nebo spotřeby energie a vody.
3. Projekty zavádějící **evropskou metodiku měření ekologické stopy** ⁽²⁾ prostřednictvím komunikace se spotřebiteli a zúčastněnými stranami, dostupnosti údajů, kvality a sledovatelnosti v celém hodnotovém řetězci, zjednodušení výpočtu a ověřování.
4. Projekty **spojující pobídky** v oblasti regulace, financí nebo dobré pověsti **k environmentální výkonnosti** pomocí EMAS či jiných důkladných, spolehlivých (tj. ověřených třetí stranou) nástrojů Unie v oblasti environmentálního řízení.
5. Projekty, které podporují **zelené veřejné zakázky** prostřednictvím vypracování (ve spolupráci s podniky) a uplatňování společných specifikací pro nabídková řízení orgánů veřejné moci s podobnými nákupními potřebami (včetně průzkumu trhu a vlastních činností v oblasti zadávání veřejných zakázek) a systémů, které zadavatelům umožňují snadno a spolehlivě ověřit ekologické požadavky, a uplatňování těchto systémů.

⁽¹⁾ Zřízený Společným výzkumným střediskem (JRC) a Generálním ředitelstvím pro životní prostředí (GR ENV).

⁽²⁾ Doporučení Komise 2013/179/EU ze dne 9. dubna 2013 o používání společných metod pro měření a sdělování environmentálního profilu životního cyklu produktů a organizací (Úř. věst. L 124, 27.4.2013, s. 1).

Půda – příloha III oddíl A písm. c) bod ii)

1. Projekty, které **omezují či zmírňují zakrývání půdy nebo navrhuji inovativní metody kompenzace zakrývání půdy** na regionální, krajské nebo obecní úrovni v souladu s pokyny k zakrývání půdy (SWD(2012) 101 final/2) ⁽¹⁾, zejména projekty, které zahrnují přehodnocení plánovacích a rozpočtových přístupů za účelem dosažení regionálního nebo obecního rozvoje bez dalšího záboru půdy nebo zakrývání půdy.
2. Projekty, které mají **dosáhnout lepšího hospodaření s půdou** (zmírnění eroze, zachování obsahu organické složky v půdě, zabránění utužování a kontaminaci půdy, zachování/obnova půdy s vysokým obsahem uhlíku atd.) na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni. K použitým metodám mohou patřit nástroje a postupy monitorování nebo zlepšení správních a právních rámců. Obzvláště důležité budou projekty, které poskytují nákladově efektivní řešení zlepšující stávající nástroje nebo metodiky či podporující funkce půdy jako součásti širšího ekosystému, například k zadržování vody.
3. Projekty, které rozvíjejí a zavádějí **nákladově efektivní podpůrné nástroje a systémy** pro identifikaci kontaminovaných lokalit na regionální nebo vnitrostátní úrovni.

Lesy – příloha III oddíl A písm. c) bod iii)

Projekty v této oblasti mohou být upřednostněny pouze v případech, že předpokládají začlenění veškerých kvantitativních a kvalitativních údajů o lesích, které vyplývají z projektů, do Evropského střediska údajů o lesích (EFDAC) a posléze do systému informací o lesích v Evropě (FISE) zřízeného Evropskou komisí.

1. Projekty, které přispívají k získání plně harmonizovaných informací z údajů shromážděných prostřednictvím národních soupisů lesů členských států a/nebo jiných sítí informací o lesích a které uplatňují **moderní metodiky k prokázání udržitelného obhospodařování lesů na regionální, vnitrostátní nebo nadnárodní úrovni podle schválených (Forest Europe ⁽²⁾) kritérií a ukazatelů** (např. zdraví a vitalita lesů, služby lesních ekosystémů, lesy a sociálně-ekonomické funkce spojené s biohospodářstvím EU a lesy v měnícím se klimatu) podle cílů nové strategie EU v oblasti lesnictví ⁽³⁾ a strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 ⁽⁴⁾.
2. Projekty, které navazují na informace shromážděné stávajícími vnitrostátními/regionálními sítěmi informací o lesích a vyvíjejí a zavádějí **nové metody shromažďování a vykazování kritérií a ukazatelů udržitelného obhospodařování lesů** ⁽⁵⁾ na vnitrostátní nebo regionální úrovni podle klasifikace typů evropských lesů vyhotovené Evropskou agenturou pro životní prostředí (EEA) ⁽⁶⁾ ve 14 kategoriích, jak byly nahlášeny Forest Europe. Tyto projekty by měly zahrnovat zvláštní demonstrační akce, které prokazují, jak mohou být informace a nové metody využity k zlepšení ochrany lesních ekosystémů.
3. Projekty, které přispívají k **zdokonalení Evropského systému informací o lesních požárech (EFFIS)**. Tyto projekty by měly zahrnovat zvláštní demonstrační akce, které prokazují, jak mohou být informace a nové metody použity k dosažení cílů stanovených ve strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, co se týká obhospodařování lesů a řízení lesních ekosystémů.
4. Projekty, které používají nové informace o lesích k zvýšení jejich **odolnosti vůči hrozbám vyplývajícím z populačních změn** souvisejících s urbanizací, opouštěním půdy nebo ztrátou tradičních dovedností v oblasti hospodaření s půdou.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/soil/sealing_guidelines.htm

⁽²⁾ Forest Europe, 2011. Stav evropských lesů 2011.

⁽³⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nová strategie EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví; COM(2013) 659 final ze dne 20. září 2013.

⁽⁴⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Naše životní pojistka, náš přírodní kapitál: strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020“; KOM(2011) 244 v konečném znění.

⁽⁵⁾ Forest Europe, 2011. Stav evropských lesů 2011.

⁽⁶⁾ EEA, 2006. Typy evropských lesů.

Příloha III nařízení o programu LIFE

d) Tematické priority pro životní prostředí a zdraví, včetně chemických látek a hluku: podpůrné činnosti pro provádění specifických cílů pro životní prostředí a zdraví stanovených v sedmém akčním programu pro životní prostředí, zejména:

- i) podpůrné činnosti pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ⁽¹⁾ (REACH) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ⁽²⁾ (nařízení o biocidních přípravcích) k zajištění bezpečnějšího, udržitelnějšího nebo hospodárnějšího užívání chemických látek (včetně nanomateriálů),
- ii) podpůrné činnosti na podporu provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ⁽³⁾ (směrnice o hluku) za účelem dosažení úrovně hluku, které nezpůsobují významné negativní účinky na zdraví lidí a neohrožují je,
- iii) podpůrné činnosti pro předcházení závažným haváriím, zejména podporou provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ⁽⁴⁾ (směrnice Seveso III).

Co se týká životního prostředí a zdraví, je třeba přezkoumat nové metody k snížení dopadu chemických látek, hluku a průmyslových havárií na životní prostředí a lidské zdraví.

Upřednostněny proto budou tyto projekty:

Chemické látky – příloha III oddíl A písm. d) bod i)

1. Projekty snižující dopady chemických látek (včetně nanomateriálů a biocidních přípravků) na životní prostředí nebo lidské zdraví bezpečnějším a udržitelnějším užíváním chemických látek nebo omezením vystavení toxickým chemickým látkám ve výrobcích nebo v životním prostředí na minimum v důsledku jejich nahrazení bezpečnějšími látkami nebo nechemickými řešeními.
2. Projekty zlepšující využívání údajů z monitorování chemických látek (např. monitorování životního prostředí, biologické monitorování lidí, kontrola výrobků, monitorování vnitřního ovzduší) při ochraně lidského zdraví a životního prostředí, a to zajištěním dostupnosti, přístupnosti, srovnatelnosti a interoperability údajů z monitorování chemických látek a umožněním jejich spojení s monitorováním lidského zdraví a stavu životního prostředí a posouzení expozic vyplývajících z chemických směsí prostřednictvím různých cest expozice.

Hluk – příloha III oddíl A písm. d) bod ii)

V této oblasti budou upřednostněny projekty v městských oblastech, aby se situace zlepšila u maximálního počtu osob.

1. Projekty zaměřené na zavedení trvalých **zón s nízkými emisemi hluku v městských oblastech** povolením vjezdu pouze vozidlům s elektrickým pohonem nebo uplatňováním jiných stejně účinných přístupů týkajících se zón s nízkými emisemi hluku.
2. Projekty v **hustě osídlených městských oblastech** zaměřené na snižování **hluku ze silnic a jiné dopravní infrastruktury** používáním nehlukných povrchů s náklady na životní cyklus, které jsou srovnatelné s náklady běžných povrchů, při současném dosažení významného snížení hluku.

Průmyslové havárie – příloha III oddíl A písm. e) bod iii)

Projekty zaměřené na snazší provádění **směrnice Seveso III** (směrnice 2012/18/EU) o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek vývojem metodických nástrojů pro **mapování rizik**, včetně mapování rizik pro životní prostředí, a **odstranění domino efektů**.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání (Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (Úř. věst. L 189, 18.7.2002, s. 12).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 1).

Příloha III nařízení o programu LIFE

e) Tematické priority pro kvalitu ovzduší a emise, včetně městského prostředí: podpůrné činnosti pro provádění specifických cílů pro ovzduší a emise stanovených v plánu pro Evropu účinně využívající zdroje a v sedmém akčním programu pro životní prostředí, zejména:

- i) integrované přístupy k provádění právních předpisů o kvalitě ovzduší,
- ii) podpůrné činnosti pro posilování souladu s normami Unie pro kvalitu ovzduší a související emise do ovzduší, včetně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/81/ES ⁽¹⁾ (směrnice o národních emisních stropích),
- iii) podpůrné činnosti pro posílené provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ⁽²⁾ (směrnice o průmyslových emisích) se zvláštním důrazem na zlepšení postupu pro vymezení a provádění nejlepších dostupných metod, zajištění snadného přístupu veřejnosti k informacím a posílení přínosu směrnice o průmyslových emisích pro inovace.

Tematická priorita „kvalita ovzduší a emise, včetně městského prostředí“ se zaměřuje na provádění právních předpisů o kvalitě ovzduší a komplexní přístup k problémům životního prostředí ve městech. Znečištění ovzduší je v Evropě i nadále jedním z nejzávažnějších zdravotních problémů souvisejících se životním prostředím s úmrtností více než desetkrát vyšší, než je úmrtnost v důsledku dopravních nehod, a má rovněž významný dopad na ekosystémy (např. 70 % lokalit sítě Natura 2000 v EU je v důsledku znečištění ovzduší postiženo eutrofizací). Tímto problémem je třeba se zabývat v souladu s chystanou strategií EU pro kvalitu ovzduší na období do roku 2030.

Hlavním nástrojem pro prevenci a kontrolu znečištění z velkých bodových zdrojů je směrnice o průmyslových emisích. Zkušenosti s prováděním směrnice o průmyslových emisích (a její předchůdkyně – směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění) umožnily určit dodatečné potřeby, pokud jde o informování veřejnosti a zavádění nových technik.

Upřednostněny proto budou tyto projekty:

Právní předpisy o kvalitě ovzduší a směrnice o národních emisních stropích – příloha III oddíl A písm. e) body i)–ii)

Není-li výslovně uvedeno jinak, měly by se projekty v oblasti kvality ovzduší zaměřit na městské oblasti, aby se týkaly co nejvíce lidí.

1. **Místní a regionální energetické projekty** zabývající se kvalitou ovzduší a snižováním emisí v **kritických místech** s ohledem na částice v ovzduší v oblastech, v nichž se **k vytápění** i nadále velmi často používá **spalování uhlí a biomasy**.
2. Projekty přispívající k aplikacím umožňujícím **kvalitní spalování biomasy** a k jejich náležitému používání, včetně v horských oblastech (jako je používání technologií s mimořádně nízkou prašností, vysoce účinných a čistých technologií spalování a kontroly, akumulace tepla).
3. **Udržitelné projekty v oblasti mobility** pro součásti, které jsou nezbytné k splnění norem kvality ovzduší, zaměřující se na čistší skutečný provoz, používání elektrických vozidel nebo vozidel s mimořádně nízkými emisemi ⁽³⁾, jak je uvedeno v pracovním programu rámcového programu Horizont 2020, používání čistých alternativních paliv, inovativní programy dovybavení pro vozidla veřejných služeb, alternativní technologie poháněcích soustav, jako je elektromobilita a mobilita založená na vodíku, rozvoj a zavádění systémů zpoplatnění nízkoe emisních zón a komunikací s vysokým dopadem prostřednictvím přísnějších kritérií pro přístup a označení spotřebních výrobků ⁽⁴⁾ (hlavní metropolitní oblasti) a využívání inovativních logistických platform pro dobavy zboží v konečné fázi.
4. **Projekty k snížení emisí čpavku a částic ze zemědělství** na podporu provádění modernizovaného kodexu osvědčených postupů při snižování emisí čpavku a částic ze zemědělství, který vypracovala EHK OSN.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/81/ES ze dne 23. října 2001 o národních emisních stropích pro některé látky znečišťující ovzduší (Úř. věst. L 309, 27.11.2001, s. 22).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽³⁾ Vozidla s mimořádně nízkými emisemi ve smyslu pracovního programu rámcového programu Horizont 2020.

⁽⁴⁾ Plánovanými výrobky by mohly být automobily a rovněž jednostopá motorová vozidla a tříkolová vozidla.

Směrnice o průmyslových emisích – příloha III oddíl A písm. e) bod iii)

Projekty, které vyvíjejí a testují **techniky prevence znečištění a snižování emisí** uvedené ve směrnici o průmyslových emisích jako nové techniky.

Městské prostředí – příloha III oddíl A písm. e)

Projekty zavádějící **integrované a komplexní politiky udržitelného sídelního plánování a projektování měst** prostřednictvím inovativních přístupů v otázce městské hromadné dopravy a mobility, udržitelných budov, energetické účinnosti nebo zachování biologické rozmanitosti ve městech.

3.2 Prioritní oblast „příroda a biologická rozmanitost“

Podle čl. 11 písm. a) nařízení o programu LIFE sledují témata projektů odpovídající této prioritní oblasti a související tematické priority uvedené v příloze III nařízení o programu LIFE zejména specifický cíl „přispívat k **přípravě a** provádění politiky a právních předpisů Unie v oblasti přírody a biologické rozmanitosti včetně strategie Unie pro biologickou rozmanitost do roku 2020 a směrnice Rady 92/43/EHS ⁽¹⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ⁽²⁾, zejména **uplatňováním, vývojem, testováním a demonstrací osvědčených postupů a řešení**“. Projekty v této prioritní oblasti proto mohou uplatňovat stávající přístupy, osvědčené postupy a řešení nebo vyvíjet, testovat a demonstrovat nové přístupy, osvědčené postupy a řešení. Co se však týká projektů spadajících do tematické priority „**biologická rozmanitost**“, **upřednostněny budou obecně pilotní a demonstrační projekty**, není-li v příslušném tématu projektů uvedeno jinak.

Program LIFE byl v minulých 20 letech hlavním nástrojem podporujícím provádění směrnice o ptácích a směrnice o přírodních stanovištích. Tento malý program napomáhal při zajištění zřízení sítě Natura 2000 a v některých případech měl zásadní význam. Společní normotvůrci vyslovili jednoznačné přání zachovat zaměření programu LIFE na tuto strategickou otázku, zejména v době, kdy všechny členské státy musí zajistit příznivý stav všech přírodních stanovišť a druhů z hlediska ochrany. Ve většině případů toho lze dosáhnout pouze aktivní správou lokalit a jejich vzájemným propojením nebo aktivním řízením příslušných druhů. Z tohoto důvodu bude prioritní oblast programu LIFE „příroda a biologická rozmanitost“ své omezené finanční zdroje zaměřovat i nadále na síť Natura 2000 s cílem zajistit úplné splnění závazků týkajících se cíle 1 strategie v oblasti biologické rozmanitosti. Na základě kladných zkušeností s programem LIFE+ bude program LIFE na období 2014–2020 současně podporovat projekty v oblasti biologické rozmanitosti, které jsou zaměřeny na testování a demonstrace nových způsobů řešení širších problémů v oblasti biologické rozmanitosti. Oblasti programu LIFE „příroda“ a „biologická rozmanitost“ se mají vzájemně doplňovat.

Příloha III nařízení o programu LIFE

a) Tematické priority pro přírodu: činnosti pro provádění směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES, zejména:

- i) činnosti zaměřené na zlepšení stavu stanovišť a druhů z hlediska ochrany, včetně mořských stanovišť a druhů, a druhů ptáků, které jsou v zájmu Unie,
- ii) činnosti na podporu biogeografických seminářů sítě Natura 2000,
- iii) integrované přístupy pro provádění prioritních akčních rámců.

Upřednostněna budou tato témata projektů přispívajících k cíli 1 strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 za účelem úplného provedení směrnice o ptácích a směrnice o přírodních stanovištích:

1. Projekty zaměřené na zlepšení stavu (z hlediska ochrany) typů přírodních stanovišť nebo druhů (včetně druhů ptáků), které jsou v zájmu Společenství ⁽³⁾, se zaměřením na **lokality sítě Natura 2000**, které jsou navrženy nebo určeny pro tyto typy přírodních stanovišť nebo druhů.
2. Projekty zaměřené na zlepšení stavu (z hlediska ochrany) typů přírodních stanovišť v lokalitách sítě Natura 2000 nebo druhů (včetně druhů ptáků), které jsou v zájmu Společenství, pokud jejich **stav není „příznivý/stálý a nesnižující se“** nebo „**neznámý**“ podle nejnovějších celkových hodnocení, která členské státy poskytly na příslušné zeměpisné úrovni podle článku 17 směrnice o přírodních stanovištích, nebo podle nejnovějších hodnocení podle článku 12 směrnice o ptácích a hodnocení na úrovni EU.

⁽¹⁾ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁽³⁾ Odkaz na pojem „zájem Společenství“ použitý v tomto kontextu je třeba chápat jako „zájem Unie“.

3. Projekty provádějící jednu či více **akcí** předpokládaných v příslušném **prioritním akčním rámci**, jak byl členskými státy aktualizován, nebo konkrétní akce, které byly určeny, doporučeny nebo schváleny v rámci biogeografických seminářů sítě Natura 2000.
4. Projekty, které se zabývají částí týkající se mořského prostředí při provádění směrnice o přírodních stanovištích a směrnice o ptácích a souvisejících ustanovení v deskriptoru 1 rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí, zejména pokud se tyto projekty zaměřují na jednu či více těchto činností:
 - a) provedení a dokončení vnitrostátních soupisů pro zřízení příbřežních mořských oblastí sítě Natura 2000;
 - b) obnova a správa mořských lokalit sítě Natura 2000, včetně vypracování a provádění plánu řízení oblastí;
 - c) činnosti zaměřené na konflikty mezi ochranou mořského prostředí a rybáři nebo jinými „uživateli moře“ související s druhy, přírodními stanovišti nebo lokalitami a rovněž akce, které spojují ochranná opatření s udržitelným využíváním lokalit sítě Natura 2000;
 - d) demonstrační nebo inovační přístupy k posuzování nebo sledování dopadu lidských činností na kritická mořská stanoviště a druhy jako nástroj k řízení aktivních ochranných opatření.
5. Projekty zlepšující stav typů přírodních stanovišť a druhů (včetně druhů ptáků), které jsou v zájmu Společenství, z hlediska ochrany, jejichž akce odpovídají **akcím** stanoveným v příslušných akčních plánech pro druhy nebo přírodní stanoviště na úrovni jednotlivých členských států nebo na úrovni EU.
6. Projekty zaměřující se na **invazní nepůvodní druhy**, pokud tyto pravděpodobně zhoršují stav druhů (včetně druhů ptáků) nebo typů přírodních stanovišť v zájmu Společenství z hlediska ochrany, na podporu sítě Natura 2000.

Příloha III nařízení o programu LIFE

b) Tematické priority pro biologickou rozmanitost: činnosti pro provádění strategie Unie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, zejména:

- i) činnosti, jejichž cílem je přispět k dosažení cíle 2,
- ii) činnosti, jejichž cílem je přispět k dosažení cílů 3, 4 a 5.

Následující témata projektů se zaměřují na dosažení cílů 2, 3, 4 a 5 strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, pokud mají být financovány z programu LIFE.

Upřednostněna budou níže uvedená témata projektů:

1. Projekty zaměřené na dosažení cíle 2 strategie v oblasti biologické rozmanitosti prostřednictvím integrace akcí k zachování a zlepšení ekosystémů a jejich služeb do činností veřejného nebo soukromého sektoru, a to vybudováním zelené a modré infrastruktury a obnovením poškozených ekosystémů. Tyto projekty by měly otestovat a uplatňovat přístupy zaměřené na:
 - a) zmapování a posouzení (včetně ocenění) ekosystémů, včetně mořských ekosystémů, a jejich služeb s cílem přispět ke stanovení priorit pro obnovu, zelenou nebo modrou infrastrukturu nebo iniciativu „nulová čistá ztráta“;
 - b) obnovu ekosystémů, včetně pobřežních a mořských ekosystémů, a jejich služeb uplatňováním prioritního rámce pro obnovu;
 - c) rozvoj metodik pro ocenění a hrazení ekosystémových služeb (včetně hmotných a nehmotných služeb) nebo
 - d) inovativní systémy řízení zabývající se zejména ekosystémovými službami spojenými s vodou, které by mohly poskytnout potenciální mechanismy financování k dosažení cílů strategie v oblasti biologické rozmanitosti a přispět k cílům rámcové směrnice o vodě a směrnice o povodních.

2. Projekty provádějící akce, které se zaměřují na invazní nepůvodní druhy (v rámci cíle 5 strategie v oblasti biologické rozmanitosti nebo za účelem přispění k dosažení úrovně ochrany popsané v deskriptoru 2 – Nepůvodní druhy v rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí⁽¹⁾) prostřednictvím činností, které testují a uplatňují přístupy usilující o:

- a) prevenci zavlékání invazních nepůvodních druhů, zejména zabývání se cestami neúmyslného zavlečení;
- b) zřízení systému včasného varování a rychlé reakce a
- c) eradikaci nebo kontrolu usazených invazních nepůvodních druhů ve vhodném prostorovém měřítku.

Tyto projekty se musí prostřednictvím svých akcí zaměřovat na tři kroky (prevence, včasné varování a rychlá reakce; eradikace/kontrola) v komplexním rámci, nebo v případě, že jeden z kroků již byl vyřešen, musí se jejich akce přinejmenším jednoznačně nacházet v širším rámci, který tyto tři kroky spojuje. Tyto projekty by měly zlepšit stávající (nebo zavést nové) technické, správní nebo právní rámce na příslušné úrovni; měly by se zaměřit na prevenci širšího usazování invazních nepůvodních druhů v EU.

3. Projekty zaměřené na **ohrožené druhy**, které nejsou uvedeny v přílohách směrnice o přírodních stanovištích, mají však status „**ohrožený**“ nebo **horší** v evropských červených seznamech (http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist/index_en.htm) nebo v červeném seznamu Mezinárodního svazu ochrany přírody pro druhy, které nejsou uvedeny v evropských červených seznamech (<http://www.iucnredlist.org/>).
4. Pilotní nebo demonstrační projekty používající **inovativní způsoby přímého nebo nepřímého financování** (včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru, daňových nástrojů, kompenzace za biologickou rozmanitost atd.) pro činnosti ve veřejném a soukromém sektoru, které souvisejí s biologickou rozmanitostí.
5. Pilotní nebo demonstrační projekty, které testují a poté provádějí akce v oblasti zelené infrastruktury zaměřující se na:
- a) inovativní technologie a vypracování a uplatňování technických norem týkajících se těchto technologií;
 - b) zachování nebo obnovu ekosystémů ve prospěch lidského zdraví nebo
 - c) nákladově efektivní technologie a metody, které minimalizují dopady stávajících energetických a dopravních infrastruktur na biologickou rozmanitost posílením funkčnosti prostorově vázaných ekosystémů.

3.3 Prioritní oblast „správa a informace v oblasti životního prostředí“

Podle čl. 12 písm. a) nařízení o programu LIFE sledují témata projektů odpovídající této prioritní oblasti a související tematické priority uvedené v příloze III nařízení o programu LIFE specifický cíl „prosazovat zvyšování informovanosti o záležitostech životního prostředí, včetně získávání veřejné podpory a podpory zúčastněných subjektů pro tvorbu politik Unie v oblasti životního prostředí, a prosazovat znalosti o udržitelném rozvoji a nové způsoby udržitelné spotřeby“.

Příloha III nařízení o programu LIFE

Prioritní oblast „správa a informace v oblasti životního prostředí“

- a) *informační a komunikační činnosti a kampaně na zvyšování informovanosti v souladu s prioritami sedmého akčního programu pro životní prostředí;*
- b) *podpůrné činnosti účinného kontrolního postupu, jakož i opatření na podporu dodržování právních předpisů v souvislosti s legislativou Unie týkající se životního prostředí a podpora informačních systémů a informačních nástrojů v oblasti provádění právních předpisů Unie týkajících se životního prostředí.*

Informační a komunikační činnosti a kampaně na zvyšování informovanosti – příloha III oddíl C písm. a)

Při posuzování evropské přidané hodnoty navrhovaných projektů bude zohledněn zeměpisný rozsah informačních a komunikačních činností a kampaní na zvyšování informovanosti.

⁽¹⁾ Příloha I bod 2 rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí.

Voda

1. Zvyšování informovanosti o **povinnostech a příležitostech podle rámcové směrnice o vodě** se zaměřením na orgány a jiné subjekty, které mohou přispět k určení nákladově efektivních řešení, která budou zahrnuta do plánů povodí, pokud jde o protipovodňovou ochranu, nakládání se sedimenty, vodní energii, plavbu, dopravu, územní plánování, chemický průmysl a zemědělství.
2. Projekty, které vypracovávají a testují **politiky stanovení ceny vody** založené na inovativních přístupech, kdy je k zásadě „znečištovatel platí“ připojena zásada „kdo plýtvá, platí“, a které pro každou oblast činnosti na příslušné úrovni stanoví jednoznačné a měřitelné cíle týkající se účinnosti.
3. Projekty zaměřené na iniciování **programů čištění pláží a moře** jako způsobu zvyšování informovanosti o dopadech odpadků v moři, a tím zvyšování povědomí o otázkách souvisejících s ochranou mořského prostředí, na něž se zaměřuje rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí.
4. Zvyšování informovanosti o **povinnostech a příležitostech podle rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí** (vyjma odpadků v moři, viz bod 3) se zaměřením na orgány a jiné zúčastněné strany, zejména z odvětví rybolovu a námořní dopravy, které mohou přispět k určení nákladově efektivních řešení, která budou zahrnuta do strategií pro mořské prostředí a programů opatření v zájmu dosažení „dobrého stavu prostředí“ v souladu s 11 deskriptory uvedenými v příloze I rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí.
5. Projekty, v jejichž rámci zúčastněné strany a orgány spolupracují na **nadnárodní úrovni** přes hranice vnitrostátních jurisdikcí při provádění **strategií pro mořské oblasti**.

Odpady

1. Zvyšování informovanosti a odborná příprava ohledně **postupného ukončování ukládání recyklovatelných nebo jinak využitelných odpadů na skládky** (s cílem omezit skládkování na zbytkové, tj. nerecyklovatelné nebo nevyužitelné odpady).
2. Informační kampaně na zvyšování informovanosti a podporu změn chování s ohledem na klíčové záležitosti související s odpady se zaměřením na **snížování množství odpadu, zejména odpadních elektrických a elektronických zařízení a plastových odpadů**.

Účinné využívání zdrojů, včetně půdy a lesů, a ekologické a oběhové hospodářství:

1. Zvyšování informovanosti a vypracování pokynů pro **evropské uživatele genetických zdrojů**, zejména výzkumné pracovníky a malé a střední podniky, s cílem usnadnit dodržování požadavků nařízení o přístupu a rozdělení přínosů a rovněž podporovat činnosti související s evropskými kolekcemi genetických zdrojů, například lepší organizace a dokumentování vzorků.
2. Kampaně na zvyšování informovanosti, které podporují udržitelnou spotřebu, se zaměřením na **plýtvání potravinami a optimální skladování potravin**.
3. Kampaně na zvyšování informovanosti, které podporují udržitelnou spotřebu, se zaměřením na **využití půdy a zdrojů půdy**.
4. Kampaně na zvyšování informovanosti a aktivní intervenční informační kampaně (aktivní zásahy i obecné zvyšování informovanosti) týkající se **hospodářských a finančních přínosů účinného využívání zdrojů, včetně půdy**.
5. Kampaně k budování kapacit s cílem umožnit **koordinaci a řízení příslušných informací o lesích a lesních požárech, které jsou reprezentativní pro EU**. Tyto projekty by se měly zaměřit na koordinaci vnitrostátních nebo nadnárodních informací týkajících se lesních požárů, pokud jde o emise z lesních požárů, odhad škod způsobených požáry, včetně pokynů k nákladově efektivnímu využívání zdrojů pro prevenci lesních požárů, a spálené oblasti, zejména oblasti sítě Natura 2000. Měly by obsahovat rovněž pokyny ohledně společného přístupu na úrovni Unie.

Kvalita ovzduší a emise, včetně městského prostředí

1. Zvyšování informovanosti a odborná příprava ohledně **kvality ovzduší v městských oblastech a účinků na zdraví** v případě vystavení lidí a ekosystémů vysokým úrovním znečištění.
2. Zvyšování informovanosti prosazováním levných systémů monitorování a vyhodnocování kvality ovzduší.
3. Rozvoj a demonstrace integrovaných systémů umožňujících **snadný přístup k veřejně dostupným informacím** o průmyslových zařízeních, včetně povolení, údajů o emisích a inspekčních zpráv.

Životní prostředí a zdraví, včetně chemických látek a hluku

1. Zvyšování povědomí občanů a spotřebitelů o **informacích o nebezpečnosti chemických látek v předmětech**.
2. Zvyšování povědomí občanů a spotřebitelů o **bezpečném užívání chemických látek ve výrobcích opatřených výstražným štítkem**.
3. Zvyšování informovanosti společností (dovozců, výrobců, následných uživatelů, maloobchodníků, včetně malých a středních podniků) o jejich **povinnostech podle nařízení REACH** týkajících se oznamování přítomnosti látek vzbuzujících mimořádné obavy v předmětech, které vyrábějí nebo dovážejí, a/nebo o povinnostech společností podle nařízení o biocidních přípravcích, co se týká ošetřených předmětů.
4. Komunikační kampaně o **údajích o hluku ve venkovním prostředí a zdravotních účincích hluku** na obyvatele, jak vyžaduje směrnice o hluku ve venkovním prostředí.

Příroda a biologická rozmanitost

1. Vnitrostátní nebo nadnárodní kampaně na zvyšování informovanosti s cílem zvýšit povědomí veřejnosti o síti **Natura 2000**. Tyto kampaně by měly být navrženy tak, aby zajistily významnou změnu v informovanosti o přírodních hodnotách (včetně ekosystémových služeb), pro něž byla síť Natura 2000 zřízena, a případně by měly vést k pozitivním změnám chování u velké části cílové veřejnosti a/nebo v konkrétních sociálních, správních nebo hospodářských oblastech.
2. Kampaně na zvyšování informovanosti o **velkých masožravcích** na úrovni populace příslušných druhů.
3. Vnitrostátní a nadnárodní informační kampaně a kampaně na zvyšování informovanosti o **strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti**, které mají zvýšit informovanost a pochopení občanů a hlavních zúčastněných stran, včetně tvůrců politik, podniků a místních, regionálních nebo vnitrostátních orgánů, pokud jde o cíle strategie.
4. Vnitrostátní a nadnárodní kampaně na zvyšování informovanosti o **invazních nepůvodních druzích** se zaměřením na širokou veřejnost a hlavní zúčastněné strany, včetně tvůrců politik, podniků a místních, regionálních nebo vnitrostátních orgánů.
5. Kampaně na zvyšování informovanosti o **zelené infrastruktuře** se zaměřením na hlavní skupiny zúčastněných stran, které prosazují osvědčené postupy a/nebo zlepšují vytváření, analýzu a šíření technických a prostorových údajů pro zavádění zelené infrastruktury.

Správa a vymáhání

1. Zvyšování informovanosti a odborná příprava ohledně **přístupu ke spravedlnosti v oblasti životního prostředí**, včetně toho, jak zajistit a změřit účinnost a efektivnost soudního přezkumu, u soudců, subjektů odpovědných za výkon spravedlnosti, orgánů veřejné správy a obhájců veřejného zájmu.
2. Zvyšování informovanosti o **směrnici o odpovědnosti za životní prostředí** u průmyslových provozovatelů, likvidátorů škod, odborníků na posuzování rizik, decentralizovaných příslušných orgánů (v členských státech, v nichž jsou příslušné orgány jmenovány na místní nebo regionální úrovni) a ekologických nevládních organizací, pokud jde o práva a povinnosti každé skupiny zúčastněných stran.
3. Zvyšování informovanosti výzkumných pracovníků, malých a středních podniků a orgánů veřejné moci jakožto **evropských uživatelů genetických zdrojů** a vypracování pokynů pro tyto subjekty s cílem usnadnit dodržování požadavků nařízení o přístupu a rozdělení přínosů a rovněž podporovat činnosti související s evropskými kolekcemi genetických zdrojů k zlepšení organizace a dokumentování vzorků.

Podpůrné činnosti účinného kontrolního postupu, jakož i opatření na podporu dodržování právních předpisů – příloha III oddíl C písm. b)

Vymáhání, inspekce a dohled

1. Projekty zaměřené na zvýšení **účinnosti a efektivnosti inspekcí a dohledu v oblasti životního prostředí** prostřednictvím
 - strategického uplatňování kritérií rizik za účelem posouzení, vyhodnocení a zmírnění nejzávažnějších typů nedodržování právních předpisů EU v oblasti životního prostředí,
 - posílení spolupráce a koordinace mezi různými kontrolními orgány a orgány dohledu v zájmu zefektivnění a optimalizace využívání zdrojů určených na inspekce a dohled,

- vytvoření a používání elektronických záznamů o činnosti v oblasti kontroly a dohledu s cílem umožnit snazší změření a vyhodnocení účinnosti a efektivnosti této práce a/nebo
 - optimalizace komunikace a aktivního šíření výsledků práce v oblasti kontroly a dohledu pro veřejnost.
2. Projekty k zvýšení účinnosti a efektivnosti činností zaměřených na boj proti trestným činům proti životnímu prostředí prostřednictvím
- podpory sdílení zkušeností a osvědčených postupů mezi orgány veřejné moci pověřenými vyšetřováním a stíháním trestných činů proti životnímu prostředí a rozhodováním o těchto trestných činech,
 - optimalizace sdílení zpravodajských informací a jiných údajů mezi orgány veřejné moci pověřenými vyšetřováním trestných činů proti životnímu prostředí, zejména trestných činů týkajících se přeshraniční přepravy odpadů, obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a dřívím nebo chemických látek, včetně odborné přípravy pracovníků donucovacích orgánů, finančních vyšetřovacích jednotek, celních úředníků, příslušníků policie zabývajících se trestnými činy proti životnímu prostředí, státních zástupců a soudců.

Sdílení osvědčených postupů

1. Projekty podporující výměnu osvědčených postupů a rozvoj dovedností **správce lokalit sítě Natura 2000** na základě doporučení vydaných během nových biogeografických seminářů sítě Natura 2000.
2. Projekty zaměřené na rozvoj a podporu úlohy **sítí dobrovolníků** s cílem zajistit jejich dlouhodobé přispění k aktivní správě sítě Natura 2000.
3. Projekty zlepšující **propojení vědy a politiky** prostřednictvím předávání výsledků a/nebo osvědčených postupů s cílem poskytnout spolehlivý technický základ na podporu nařízení REACH, nařízení o zkušebních metodách ⁽¹⁾ nebo jiných **právních předpisů týkajících se chemických látek** či směrnice o **ochraně zvířat používaných pro vědecké účely** ⁽²⁾.
4. Projekty podporující výměnu osvědčených postupů ve vztahu k **právním předpisům o kvalitě ovzduší**, které se zaměřují na monitorování a modelování, emisní inventury, postupy řízení, přiřazení zdrojů, sdílení informací, koordinaci a podporu.
5. Výměna znalostí a osvědčených postupů týkajících se zadávání **zelených veřejných zakázek** mezi orgány veřejné moci, které se vztahují na nejméně dva z těchto prvků: ekologické prvky v zadávací dokumentaci; vyhodnocení ověření ekologických kritérií; náklady a přínosy zeleného nakupování; spolupráce se stávajícími dodavateli k snížení environmentálních dopadů a nákladů u již zadaných zakázek; sledování činností souvisejících se zadáváním zelených veřejných zakázek; průzkum trhu; informace o dostupnosti na trhu; zřízení a fungování ústředních subjektů provádějících nákup se zvláštní působností v oblasti zelených veřejných zakázek.

Prosazování mimosoudního řešení konfliktů

Projekty zaměřené na prosazování **mimosoudního řešení konfliktů** jako způsobu nalezení smírných a účinných řešení konfliktů v oblasti životního prostředí, například prostřednictvím činností a akcí, které jsou zaměřeny na vyškolení odborníků nebo sdílení osvědčených postupů a zkušeností týkajících se využívání mediace v oblasti životního prostředí.

4. Spojení obecných cílů s granty na akce v rámci podprogramu pro oblast klimatu

U grantů na akce v rámci podprogramu pro oblast klimatu nejsou stanoveny tematické priority a témata projektů. V souladu s obecným cílem nařízení o programu LIFE, tj. zlepšovat rozvoj, provádění a kontrolu dodržování politiky a právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí a klimatu a zajistit požadovanou přidanou hodnotu EU, bude provádění grantů na akce spojeno se třemi prioritními oblastmi – zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se změně klimatu a správa a informace v oblasti klimatu – a rovněž se specifickými cíli stanovenými v článcích 14, 15 a 16 nařízení o programu LIFE.

⁽¹⁾ Nařízení Komise (ES) č. 440/2008 ze dne 30. května 2008, kterým se stanoví zkušební metody podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (Úř. věst. L 142, 31.5.2008, s. 1).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely (Úř. věst. L 276, 20.10.2010, s. 33).

Program LIFE přispěje k přeměně Unie na nízkouhlíkovou společnost, což je hlavní část klimatického a energetického balíčku strategie Evropa 2020. Vznik nových technologií k zmírňování změny klimatu bude usnadněn rozšířenými pilotními projekty a integračními demonstracemi. Politika EU v oblasti klimatu bude pevně spojena s místními podněty a iniciativami a ukázkovými příklady nových a lepších přístupů k zajištění tohoto přechodu. Bude se rozvíjet rovněž zavádění započítávání emisí skleníkových plynů a zmírňování změny klimatu v oblasti využívání půdy⁽¹⁾. Program LIFE podpoří i provádění strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu s cílem přispět k Unii odolnější vůči změnám klimatu⁽²⁾.

Na základě těchto aspektů by stávající a budoucí politika EU mohla být podpořena aplikacemi, které se zabývají těmito oblastmi:

- Podpora pro provádění strategií pro přizpůsobení se změně klimatu. To bude zahrnovat zvláštní posouzení zranitelnosti na regionální nebo přeshraniční úrovni se zaměřením na velmi zranitelné oblasti stanovené ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu, jako jsou městské, pobřežní, horské a ostrovní oblasti, mořské ekosystémy, oblasti, jež bývají často postiženy suchem, nebo povodí, a rovněž zavádění inovativních přístupů k přizpůsobení se změně klimatu a vypracování zvláštních investičních plánů.
- Podpora pro prosazování bezuhlíkové společnosti. Při řízení procesu přechodu na nízkouhlíková hospodářství a společnosti jsou důležití průkopníci a osoby, které jdou příkladem. Mnoho technologií, životních stylů nebo modelů řízení je před tím, než se stanou běžnými, zkušebně zaváděno v sociálních skupinách nebo malých komunitách a inovátory. Podpora zavádění nových přístupů (vzorová města nebo regiony) pro výrobu, spotřebu a správu s transformačním dopadem by měla plně zohledňovat cíle klimatického a energetického balíčku EU nebo cíle plánu do roku 2050. K zajištění úspěchu je třeba přezkoumat rovněž stávající nízkouhlíkové technologie, pokud jde o netechnologické překážky, které brání jejich proniknutí na trh.
- Demonstrace nízkouhlíkových strategií nebo plánů využívání půdy na regionální nebo subregionální úrovni. To bude zahrnovat začlenění řady opatření k snížení emisí a účinnému využívání zdrojů ve všech odvětvích a využívání celé škály opatření, která mají vést ke změně chování. Podpora rozvoje postupů hospodaření s půdou, které mají dopad na emise a pohlcování emisí, například jakožto doplňková opatření k opatřením, která jsou podporována z evropských strukturálních a investičních fondů.

5. ODBORNÁ METODIKA PRO POSTUP VÝBĚRU PROJEKTŮ A KRITÉRIA VÝBĚRU A PŘIDĚLENÍ GRANTŮ (ČL. 24 ODS. 2 PÍSM. d) NAŘÍZENÍ O PROGRAMU LIFE)

V následujícím textu je popsána odborná metodika pro postup výběru projektů a v případě grantů hlavní kritéria způsobilosti⁽³⁾ a kritéria přidělení podle článku 2 a 19 nařízení o programu LIFE. Jelikož metodika a kritéria jsou pro stejné druhy projektů v rámci obou podprogramů v zásadě totožné, výslovný odkaz na jeden z podprogramů bude uveden pouze v případě, že existují rozdíly.

U všech druhů grantů budou doplňkovost a optimální využití financování EU, včetně financování doplňkových činností z ostatních finančních nástrojů Unie, jak je stanoveno v článku 8 nařízení o programu LIFE, posouzeny a zohledněny v kritériu přidělení „přidaná hodnota EU: ostatní aspekty“. Aby se zabránilo nežádoucímu překrývání, musí žadatelé zdůvodnit, proč se rozhodli požádat o financování z programu LIFE namísto jiného financování Unie v případě, že by toto rovněž mohlo podpořit podobné projekty nebo akce.

Projekty financované v jedné prioritní oblasti, které by mohly narušit cíle týkající se životního prostředí nebo klimatu v jiné prioritní oblasti, nebudou financovány, ledaže je v návrhu jejich dopad jednoznačně vysvětlen a odůvodněn a případně byly řádně naplánovány možné alternativy a opatření pro zmírnění a přizpůsobení.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 529/2013/EU ze dne 21. května 2013 o pravidlech započítávání týkajících se emisí skleníkových plynů a jejich pohlčení v důsledku činností souvisejících s využíváním půdy, změnami ve využívání půdy a lesnictvím a o informacích o opatřeních týkajících se těchto činností (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 80).

⁽²⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (COM(2013) 216 final).

⁽³⁾ Význam pojmu „výběr“ v čl. 24 odst. 2 písm. d) nařízení o programu LIFE zahrnuje význam pojmu „způsobilost“ v článku 19 nařízení o programu LIFE a článku 131 finančního nařízení.

Další podrobnosti budou uvedeny v pokynech pro podávání žádostí a hodnocení, které budou zveřejněny společně s příslušnými výzvami k předkládání návrhů. Aniž je dotčeno nařízení o programu LIFE a orientační částky přidělené jednotlivým státům, odborná metodika pro výběr projektů může být v zájmu zjednodušení správních postupů v každé každoroční výzvě k předkládání návrhů upravena a zefektivněna.

U jiných než integrovaných projektů v rámci podprogramu pro životní prostředí byly orientační částky přidělené jednotlivým státům pro období, na něž se vztahuje tento pracovní program, stanoveny na základě přílohy I nařízení o programu LIFE a údajů, které byly k dispozici v prosinci 2013. Tyto částky budou použity při stanovení pořadí těchto projektů.

Zvýšení nebo snížení jednoho z kritérií uvedených v příloze I o 10 % či více u jednoho z členských států nebo přistoupení nového členského státu k Evropské unii se bude pokládat za podstatnou změnu základu pro výpočet. V případě podstatné změny budou orientační částky přidělené jednotlivým státům pro zbývající období přepočítány u všech členských států. Před zveřejněním každé výzvy Komise ověří, zda došlo k podstatné změně.

Orientační částky přidělené jednotlivým státům v rámci podprogramu pro životní prostředí na období 2014–2017 na jiné než integrované projekty

Členský stát	% rozpočtu	Členský stát	% rozpočtu	Členský stát	% rozpočtu	Členský stát	% rozpočtu
BE	2,05	EL	3,27	LT	1,02	PT	2,51
BG	3,04	ES	9,33	LU	1,05	RO	4,29
CZ	2,03	FR	9,80	HU	2,42	SI	1,85
DE	10,82	HR	2,52	MT	0,90	SK	2,15
DK	1,61	IT	8,44	NL	2,94	FI	2,45
EE	1,20	CY	1,32	AT	1,85	SE	3,10
IE	1,43	LV	0,96	PL	6,37	UK	9,27

5.1 Granty na akce

Bude zajištěno, aby návrhy žadatelů, které je nutno vyloučit nebo kteří nesplňují obecná kritéria způsobilosti podle článku 131 finančního nařízení, nepostoupily dále.

Návrhy musí splňovat požadavky na přípustnost (např. u některých projektů podání žádosti pouze digitálně) a kritéria způsobilosti (např. soulad s pokyny týkajícími se způsobilosti izraelských subjektů a jejich činností na územích okupovaných Izraelem od roku 1967, pokud jde o granty, ceny a finanční nástroje financované EU počínaje rokem 2014 ⁽¹⁾), jež se vztahují na všechny granty na akce v rámci programu LIFE a budou výslovně uvedeny rovněž v příslušných pokynech pro podávání žádostí. Kritéria způsobilosti vztahující se na různé druhy projektů jsou uvedena v příslušné části. Kritéria, která se vztahují stejným způsobem na různé druhy projektů, budou uvedena pouze v bodě 5.1.1 (projekty podle čl. 18 písm. a), b), c) a h) nařízení o programu LIFE).

Podle čl. 6 odst. 2 nařízení o programu LIFE se právnická osoba usazená mimo Unii může podílet na projektech uvedených v článku 18 nařízení o programu LIFE, jestliže má příjemce koordinující daný projekt sídlo v Unii a činnost, která má být prováděna mimo Unii, splňuje požadavky stanovené v čl. 6 odst. 1 nařízení o programu LIFE.

Podle článku 7 nařízení o programu LIFE je spolupráce s příslušnými mezinárodními organizacemi a s jejich institucemi a orgány v průběhu provádění programu LIFE možná, pokud je to zapotřebí k dosažení obecných cílů uvedených v článku 3 nařízení o programu LIFE.

Návrhy budou mimoto vybrány pouze tehdy, pokud mohou na základě konkrétních podkladů týkajících se činnosti žadatele v předchozích letech prokázat

— provozní způsobilost – žadatel musí mít odborné kompetence a kvalifikace nezbytné k provedení navrhovaného projektu a

⁽¹⁾ Sdělení Komise č. 2013/C-205/05 (Úř. věst. C 205, 19.7.2013, s. 9).

- finanční způsobilost – žadatel musí disponovat stabilními finančními zdroji dostatečnými k tomu, aby byl schopen pokračovat v činnosti po celou dobu trvání projektu, a musí se podílet na jeho financování.

Při výběru orgánů veřejné moci a mezinárodních organizací se použije článek 131 finančního nařízení, pokud jde o jejich finanční způsobilost.

5.1.1 Projekty podle čl. 18 písm. a), b), c) a h) nařízení o programu LIFE

Výběr pilotních a demonstračních projektů, projektů využívajících osvědčených postupů, informačních projektů, projektů zaměřených na zvyšování informovanosti a projektů zaměřených na šíření osvědčených postupů ve smyslu čl. 18 písm. a), b) c) a h) nařízení o programu LIFE sleduje stejnou odbornou metodiku pro výběr projektů a podléhá obdobným kritériím způsobilosti a přidělení, jak je uvedeno níže.

5.1.1.1 Odborná metodika pro postup výběru projektů

Postup výběru projektů bude zorganizován takto:

— Hodnocení návrhů

Komise a/nebo výkonná agentura ověří soulad každého návrhu s kritérii způsobilosti a výběru a posoudí jej na základě kritérií přidělení.

— Vypracování „předběžného dlouhého seznamu“ návrhů

Komise a/nebo výkonná agentura stanoví pořadí způsobilých návrhů podle jejich přínosů a při dodržení pravidla, že nejméně 55 % rozpočtových zdrojů přidělených na projekty podporované granty na akce v rámci podprogramu pro životní prostředí je věnováno na projekty podporující ochranu přírody a biologické rozmanitosti (čl. 9 odst. 3 nařízení o programu LIFE). Komise a/nebo výkonná agentura se rovněž vynasnaží zajistit, aby bylo nejméně 15 % rozpočtových prostředků určených na projekty přiděleno nadnárodním projektům (čl. 19 odst. 7 nařízení o programu LIFE). Co se týká projektů v rámci podprogramu pro životní prostředí, Komise a/nebo výkonná agentura zajistí zeměpisnou rovnováhu (čl. 19 odst. 5 nařízení o programu LIFE). Předběžný dlouhý seznam bude obsahovat veškeré návrhy v sestupném pořadí tak, aby celkové rozpočty navrhovaných projektů činily přibližně 130 % dostupného rozpočtu.

— Vypracování konečného seznamu projektů, které budou financovány, a rezervního seznamu

Po fázi přezkumu budou úspěšné projekty navrženy pro financování v rámci dostupného rozpočtu. Bude vypracován náhradní seznam s nejlépe hodnocenými projekty, které nemohou být vzhledem k dostupnému rozpočtu financovány. Rezervní seznam bude zahrnovat dalších 20 % dostupného rozpočtu programu LIFE.

— Podpis grantové dohody

5.1.1.2 Kritéria způsobilosti a přidělení

Použijí se tato kritéria způsobilosti a přidělení:

a) Kritéria způsobilosti

Návrh projektu ve smyslu čl. 18 písm. a), b) c) nebo h) nařízení o programu LIFE nepostoupí do fáze hodnocení jeho přínosu, pokud návrh projektu neprokazuje, že projekt:

- přispívá k jednomu či více obecným cílům stanoveným v článku 3 nařízení o programu LIFE a použitelným specifickým cílům uvedeným v člancích 10, 11, 12 a 14, 15 a 16 nařízení o programu LIFE,
- spadá do prioritní oblasti podprogramu LIFE, jak jsou stanoveny v člancích 9 a 13 nařízení o programu LIFE, v jejímž rámci byl návrh projektu předložen, a
- odpovídá jednomu z těchto druhů projektů, jak jsou vymezeny v čl. 2 písm. a), b), c) a h) nařízení o programu LIFE:

„Pilotními projekty“ jsou projekty, které používají techniku nebo metodu, jež dosud ani na jiném místě nebyla použita či vyzkoušena, které v porovnání se současnými osvědčenými postupy nabízejí potenciální přínos v oblasti životního prostředí nebo klimatu a které lze následně použít ve větším měřítku v obdobných situacích.

„Demonstračními projekty“ jsou projekty, které zavádějí do praxe, testují, vyhodnocují a šíří opatření, metodiky nebo přístupy, které jsou v konkrétních – například zeměpisných, ekologických či socioekonomických – souvislostech daného projektu nové nebo neznámé a které by bylo možné použít za podobných okolností jinde.

„Projekty využívajícími osvědčené postupy“ jsou projekty, které používají vhodné, nákladově efektivní a nejmodernější techniky, metody a přístupy zohledňující konkrétní souvislosti daného projektu.

Pozn.: U pilotních projektů, demonstračních projektů a projektů využívajících osvědčené postupy v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti musí být nejméně 25 % rozpočtu věnováno na konkrétní ochranná opatření (vzhledem k zvláštním politickým potřebám budou přípustné omezené výjimky, které budou výslovně uvedeny v pokynech pro podávání žádostí).

„Informačními projekty, projekty zaměřenými na zvyšování informovanosti a projekty zaměřenými na šíření osvědčených postupů“ jsou projekty, jejichž cílem je podpora komunikace, šíření informací a zvyšování informovanosti v oblastech podprogramu pro životní prostředí.

Pozn.: Projekty zaměřené na výzkum ⁽¹⁾ nebo vyhrazené vybudování velké infrastruktury nespádají do oblasti působnosti programu LIFE, a proto nejsou způsobilé.

b) Kritéria přidělení

Přínos všech způsobilých návrhů, které splňují kritéria způsobilosti, bude posouzen a ohodnocen podle těchto kritérií přidělení a bodovacího systému:

— Technická koherence a kvalita

Toto kritérium se zaměří na srozumitelnost, proveditelnost a udržitelnost akcí uvedených v návrhu. Udržitelnost výsledků projektu ve střednědobém až dlouhodobém horizontu je schopnost zachovat je i po provedení projektu. Úspěšná udržitelnost předpokládá strategii, která zahrnuje úkoly, jež zajišťují zachování potřebných projektových činností a souvisejícího financování i po skončení projektu.

— Finanční koherence a kvalita

Posouzen bude navrhovaný rozpočet a jeho soulad s navrhovanými akcemi a s použitelnými pravidly a rovněž nákladová efektivnost navrhovaného přístupu.

— Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita přispění k specifickým cílům prioritních oblastí obou podprogramů LIFE

Vyhodnotí se rozsah, v jakém každý návrh přispívá k jednomu či více specifickým cílům prioritních oblastí obou podprogramů LIFE, jak jsou stanoveny v článcích 10, 11 a 12 nařízení o programu LIFE (pro podprogram LIFE pro životní prostředí) a článcích 14, 15 a 16 (pro podprogram LIFE pro oblast klimatu), a kvalita tohoto přispěvku.

— Přidaná hodnota EU: víceúčelovost, spolupůsobení a začlenění: Projekty, které se sice zaměřují na určitou oblast, zahrnují však náležitě navržený víceúčelový mechanismus provádění a zlepšují začlenění specifických cílů v oblasti životního prostředí do jiných oblastí politiky a zajišťují spolupůsobení s cíli ostatních politik Unie, aniž by byly ohroženy cíle sledované nařízením o programu LIFE, obdrží vyšší bodové hodnocení.

— Přidaná hodnota EU: napodobitelnost a přenositelnost: Napodobitelností a přenositelností se rozumí možnost projekt napodobit a přenést během jeho provádění nebo posléze. Úspěšná napodobitelnost a přenositelnost vyžaduje strategii, která zahrnuje úkoly, jež mají znásobit dopady řešení projektů a zajistit větší míru využití a dosáhnout kritického množství během projektu a/nebo v krátkodobém a střednědobém horizontu po skončení projektu LIFE. To jde nad rámec předávání znalostí a vytváření sítí a zahrnuje to zavedení technik, metod nebo strategií, které byly vyvinuty nebo uplatňovány v rámci projektu, do praxe někde jinde.

— Přidaná hodnota EU: ostatní aspekty

Nadnárodní úroveň: Nadnárodní návrhy budou upřednostněny, je-li nadnárodní spolupráce nezbytná, aby bylo zajištěno dosažení cílů projektu. Na základě tohoto kritéria mohou být návrhu přiděleny dodatečné body pouze tehdy, existují-li dostatečné důkazy o přidané hodnotě nadnárodního přístupu.

Zelené veřejné zakázky: Návrhy, které předpokládají jednoznačný mechanismus provádění s cílem zajistit rozsáhlé uplatňování koncepcí zelených veřejných zakázek, obdrží vyšší bodové hodnocení.

⁽¹⁾ Návrhy, které se týkají výzkumu, se mohou zabývat jiné příslušné programy rámcového programu Horizont 2020: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/index.html>

Míra využití výsledků programů EU v oblasti výzkumu a inovací: Návrhy, které předpokládají využití výsledků projektů v oblasti výzkumu a inovací souvisejících s životním prostředím a oblastí klimatu, které jsou financovány z programu Horizont 2020 nebo předchozích rámcových programů, obdrží vyšší bodové hodnocení, pokud existují dostatečné důkazy o přidané hodnotě tohoto využití pro projekt.

— *Zvláštní kritéria a bodovací systém pro projekty v oblasti životního prostředí*

Zvláštní kritéria a bodovací systém v rámci podprogramu pro životní prostředí zohledňují skutečnost, že tematické priority (příloha III nařízení o programu LIFE) a související témata projektů (oddíl 2 výše) byly stanoveny pouze v rámci podprogramu pro životní prostředí.

— Přidaná hodnota EU: přispění k tématům projektů

Návrhy v rámci programu LIFE jednoznačně spadající do témat projektů provádějících tematické priority uvedené v příloze III pro podprogram pro životní prostředí, jak jsou vymezeny ve víceletém pracovním programu, obdrží na základě tohoto kritéria dodatečné body.

Kritéria přidělení	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
1. Technická koherence a kvalita	10	20
2. Finanční koherence a kvalita	10	20
3. Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita přispění k specifickým cílům prioritních oblastí podprogramu LIFE pro životní prostředí	10	20
4. Přispění k tématům projektů	—	10
5. Přidaná hodnota EU: víceúčelovost, spolupůsobení a začlenění	7	15
6. Přidaná hodnota EU: napodobitelnost a přenositelnost	5	10
7. Přidaná hodnota EU: nadnárodní úroveň, zelené veřejné zakázky, využití	—	5
Celkové (požadované) bodové hodnocení	55	100

(*) Návrh projektu musí u každého kritéria přidělení dosáhnout alespoň minimálního požadovaného bodového hodnocení a součet bodů u kritérií, pro něž bylo stanoveno minimální bodové hodnocení, musí dosáhnout nejméně 55 bodů.

— *Zvláštní kritéria a bodovací systém pro projekty v oblasti klimatu*

— Přidaná hodnota EU: Přispění k větší odolnosti vůči změnám klimatu a/nebo snižování emisí skleníkových plynů

Projekty v rámci podprogramu pro oblast klimatu musí prokázat transformační dopad na větší odolnost vůči změnám klimatu a/nebo snižování emisí skleníkových plynů. To by mělo přispět k přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství odolnému vůči změnám klimatu a účinné využívajícímu zdroje. Toto bude posouzeno na úrovni samotného projektu i na úrovni potenciálu širšího napodobení/přenositelnosti výsledků projektu, jichž bylo dosaženo během projektu nebo posléze.

Kritéria přidělení	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
1. Technická koherence a kvalita	10	20
2. Finanční koherence a kvalita	10	20
3. Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita přispění k větší odolnosti vůči změnám klimatu a/nebo snižování emisí skleníkových plynů	7	15

Kritéria přidělení	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
4. Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita příspěvku k specifickým cílům prioritních oblastí podprogramu LIFE pro oblast klimatu	7	15
5. Přidaná hodnota EU: kvalita víceúčelovosti, spolupůsobení a začlenění	7	15
6. Přidaná hodnota EU: napodobitelnost a přenositelnost	5	10
7. Přidaná hodnota EU: nadnárodní úroveň, zelené veřejné zakázky, využití	—	5
Celkové (požadované) bodové hodnocení	55	100

(*) Návrh projektu musí u každého kritéria přidělení dosáhnout alespoň minimálního požadovaného bodového hodnocení a součet bodů u kritérií, pro něž bylo stanoveno minimální bodové hodnocení, musí dosáhnout nejméně 55 bodů.

5.1.2 Integrované projekty podle čl. 18 písm. d) nařízení o programu LIFE

Proces předkládání a výběru integrovaných projektů byl navržen na základě dvoufázového postupu, jak se předpokládá v nařízení o programu LIFE. To by mělo usnadnit práci potenciálních žadatelů a zajistit, aby během procesu obdrželi od Komise co nejlepší pokyny. Pracovní postup je strukturovaný tak, aby odpovídal postupnému vypracovávání a doladování každého návrhu. V rámci mezi povolených pravidly nařízení o programu LIFE, která se týkají přidělování prostředků na jednotlivá témata a zeměpisného rozložení, bude ve všech fázích procesu hodnocení důsledně uplatňována zásada rovného zacházení se všemi návrhy.

5.1.2.1 Odborná metodika pro postup předkládání a výběru projektů

Fáze 1

— Výzva k předkládání návrhů

— Předložení koncepčního dokumentu

Žadatel předloží stručný koncepční dokument, který nastiňuje obsah projektu, a plán nebo strategii, kterou zamýšlí provést, a finanční plán pro celkové provedení plánu nebo strategie.

— Fáze vyhodnocení koncepčního dokumentu a otázek a odpovědí

Na základě koncepčního dokumentu určí Komise návrhy, které splňují kritéria způsobilosti, a vypracuje jejich seznam. Žadatelé, kteří předložili návrhy splňující tato kritéria, budou pozváni, aby se zúčastnili fáze písemných otázek a odpovědí, během níž mohou položit dotazy týkající se vypracování úplného návrhu. Na konci této fáze Komise zveřejní otázky a odpovědi v anonymizované podobě, aby všem žadatelům pomohla vypracovat úplný návrh. Komise případně otázky a odpovědi doplní pokyny týkajícími se obvyklých problémů, s nimiž se žadatelé mohou potýkat a které se objevily v koncepčních dokumentech.

Fáze 2

— Předložení úplného návrhu:

Žadatelé, kteří předložili způsobilé koncepční dokumenty, jsou vyzváni k předložení úplného návrhu.

— Hodnocení úplného návrhu

Komise po důkladném posouzení vypracuje „předběžný dlouhý seznam“ návrhů ve stanoveném pořadí, které lze uvážit pro financování. Pořadí je založeno na přínosech a v rámci podprogramu pro životní prostředí je rovněž v souladu s pravidlem, že nejméně 55 % zdrojů přidělených na granty na akce musí být věnováno na ochranu přírody a biologické rozmanitosti, a s kritérii zeměpisného rozložení stanovenými v čl. 19 odst. 4 nařízení o programu LIFE. Komise ověří rovněž finanční a provozní způsobilost žadatelů provést projekt.

— Vypracování konečného seznamu projektů, které budou financovány, a rezervního seznamu

Po fázi přezkumu budou úspěšné projekty navrženy pro financování v rámci dostupného rozpočtu. Bude vypracován náhradní seznam s nejlépe hodnocenými projekty, které nemohou být vzhledem k dostupnému rozpočtu financovány. Rezervní seznam bude zahrnovat dalších 20 % dostupného rozpočtu programu LIFE.

— Podpis grantové dohody

Ačkoli dvoufázový přístup bude použitelný po celou dobu trvání víceletého pracovního programu, může Komise výše popsaný proces na základě získaných zkušeností upravit.

Při stanovení pořadí integrovaných projektů zajistí Komise zeměpisnou rovnováhu v době trvání tohoto pracovního programu orientačním přidělením jednoho až dvou integrovaných projektů každému členskému státu, aby bylo zajištěno, že během celého období financování od roku 2014 do roku 2020 je dodržen čl. 19 odst. 4 nařízení o programu LIFE.

5.1.2.2 Kritéria způsobilosti a přidělení

Na koncepční dokument i úplný návrh se použijí tato kritéria způsobilosti.

a) Kritéria způsobilosti

Návrh se zamítne, pokud nesplňuje jedno či více těchto kritérií:

1. *Široká územní působnost*: Cílený plán nebo strategie EU se provádí ve velkém územním měřítku, zejména v měřítku regionu, více regionů nebo v měřítku celostátním nebo nadnárodním. U integrovaných projektů, které se zabývají řízením kvality ovzduší, a rovněž u integrovaných projektů v rámci podprogramu pro oblast klimatu může být přijatelný rovněž přístup založený na účasti více měst.

2. *Uvolnění dalších finančních prostředků*: K doplnění samotného integrovaného projektu a konkrétního spolufinancování, které se pro něj vyžaduje podle nařízení o programu LIFE (čl. 20 odst. 1 písm. a) a c)), bude na provádění cíleného plánu nebo strategie Unie uvolněn nejméně jeden další příslušný zdroj financování na úrovni Unie nebo na vnitrostátní úrovni či soukromý zdroj financování.

3. *Zapojení hlavních zúčastněných stran*: Do provádění cíleného plánu nebo strategie Unie budou zapojeny hlavní zúčastněné strany.

i) Zvláštní kritéria způsobilosti pro projekty v rámci podprogramu pro životní prostředí

Integrovaný projekt není způsobilý, pokud neusiluje o provedení jednoho z níže uvedených plánů nebo strategií v oblasti životního prostředí, jež jsou vyžadovány zvláštními právními předpisy Unie v oblasti životního prostředí, vypracovány podle jiných aktů Unie nebo vyhotoveny orgány členských států:

- a) prioritní akční rámce podle článku 8 směrnice o přírodních stanovištích;
- b) plány pro nakládání s odpady podle článku 28 rámcové směrnice o odpadech;
- c) plány povodí podle přílohy VII rámcové směrnice o vodě nebo
- d) plány kvality ovzduší podle směrnice o kvalitě ovzduší.

ii) Zvláštní kritéria způsobilosti pro projekty v rámci podprogramu pro oblast klimatu

Integrovaný projekt musí usilovat o provedení jednoho z níže uvedených plánů nebo strategií v oblasti klimatu, které jsou vyžadovány zvláštními právními předpisy Unie v oblasti klimatu, vypracovány podle jiných aktů Unie nebo vyhotoveny orgány členských států v těchto oblastech:

- a) vnitrostátní, regionální nebo místní strategie či akční plán pro přizpůsobení se změně klimatu;
- b) městský nebo komunitní akční plán prosazující přechod k nízkouhlíkové společnosti a/nebo společnosti odolné vůči změnám klimatu;
- c) vnitrostátní, regionální nebo odvětvová strategie pro zmírňování emisí skleníkových plynů nebo plán pro nízkouhlíkové hospodářství.

b) Kritéria přidělení

Níže uvedená kritéria přidělení se budou vztahovat pouze na úplný návrh. Všechny návrhy, které splňují kritéria způsobilosti (a výběru), jsou ve fázi přidělování podrobeny důkladnému posouzení kvality. Návrhu, který byl přijat do této fáze, budou uděleny body na základě těchto kritérií přidělení:

Kritéria přidělení	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
1. Technická koherence a kvalita	10	20
2. Finanční koherence a kvalita	10	20
3. Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita přispění k cílům	15	20
4. Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita uvolnění dalších finančních prostředků, zejména fondů Unie	—	10
5. Přidaná hodnota EU: kvalita víceúčelovosti, spolupůsobení a začlenění	7	15
6. Přidaná hodnota EU: napodobitelnost a přenositelnost	5	10
7. Přidaná hodnota EU: nadnárodní úroveň, zelené veřejné zakázky, využití	—	5
Celkové (požadované) bodové hodnocení	55	100

(*) Návrh projektu musí u každého kritéria přidělení dosáhnout alespoň minimálního požadovaného bodového hodnocení a rovněž součet bodů u kritérií, pro něž bylo stanoveno minimální bodové hodnocení, musí dosáhnout nejméně 55 bodů.

Níže uvedená kritéria přidělení jsou specifická pro integrované projekty, nebo obsahují prvky, které jsou specifické pro tyto projekty:

— Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita přispění k cílům

Bude posouzen rozsah, v jakém každý návrh přispívá k jednomu či více obecným a specifickým cílům programu LIFE stanoveným v článcích 3, 10, 11 a 12 (podprogram LIFE pro životní prostředí) a v článcích 3, 14, 15 a 16 (podprogram LIFE pro oblast klimatu) nového nařízení o programu LIFE.

V závislosti na prioritních oblastech, do nichž projekt spadá, budou posouzeny tyto zvláštní aspekty:

— Zvláštní kritéria pro projekty v rámci podprogramu pro životní prostředí

— Integrované projekty zabývající se prováděním prioritních rámcových programů pro síť NATURA 2000:

Bude nutno doložit přidanou hodnotu EU s ohledem na přispění projektu k dosažení cíle 1 strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti a obecným cílům směrnice o přírodních stanovištích a směrnice o ptácích, a zejména přispění k zlepšení stavu druhů a typů stanovišť v zájmu Společenství z hlediska ochrany (směrnice o přírodních stanovištích) a/nebo stavu druhů ptáků (směrnice o ptácích).

— Integrované projekty provádějící plány povodí:

Bude nutno doložit přidanou hodnotu EU s ohledem na přispění projektu k dosažení cílů rámcové směrnice o vodě. Navrhované akce by se měly zaměřit na významné tlaky, které ovlivňují schopnost prostředí zadržovat vodu, a na využívání opatření s nízkými dopady (např. zelená infrastruktura) k odstranění znečištění. Tyto tlaky by měly být určeny v rámci posouzení, které členské státy provedou při přípravě plánů na provádění příslušných právních předpisů a politik EU (např. rámcová směrnice o vodě, rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí, směrnice o čištění městských odpadních vod, směrnice o pitné vodě, směrnice o vodách ke koupání a/nebo plány řízení sucha).

Projekty by se měly zaměřit na plánování ve velkém měřítku (např. oblast povodí nebo povodí) a stanovení opatření k většímu zadržování vody v městských a venkovských oblastech, zlepšení vsakování, zvýšení schopnosti uchovávat vodu a odstranit znečišťující látky prostřednictvím přírodních procesů nebo procesů podobných přírodním. Projekty by měly usilovat o spolupůsobení s cílem provést akce, které napravit stávající hydromorfologické tlaky, zlepší biologickou rozmanitost a zvýší společenskou hodnotu.

- Integrované projekty zabývající se prováděním plánů pro nakládání s odpady:

Integrované projekty mají podpořit provádění plánů pro nakládání s odpady podle článku 28 rámcové směrnice o odpadech 2008/98/ES ⁽¹⁾ a/nebo programů předcházení vzniku odpadů podle článku 29 rámcové směrnice o odpadech.

Přidaná hodnota EU bude posouzena s ohledem na jejich příspěvek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady (článek 4 rámcové směrnice o odpadech), dosažení cílů v oblasti recyklace stanovených v článku 11 rámcové směrnice o odpadech a dalších cílů obsažených v právních předpisech EU o odpadech a rovněž provedení nezbytných opatření na podporu těchto cílů.

- Integrované projekty zabývající se prováděním plánů a programů kvality ovzduší:

Integrovaný projekt má podpořit provádění a sledování místních a regionálních plánů kvality ovzduší podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ⁽²⁾ s cílem přispět k národním programům snižování znečištění ovzduší. Pokud jsou projekty založeny na místních plánech kvality ovzduší, měly by zahrnovat koordinaci a spolupráci nejméně mezi pěti městy s takovýmito plány; jsou-li založeny na regionálním plánu kvality ovzduší, měly by zahrnovat koordinaci a spolupráci mezi všemi místními správami a regionální správou. Upřednostněny budou projekty velkého rozsahu.

- Zvláštní kritéria pro projekty v oblasti klimatu

- Integrované projekty zabývající se prováděním strategií a plánů pro zmírňování změny klimatu:

Integrovaný projekt podporuje provádění strategií a plánů pro zmírňování emisí skleníkových plynů nebo plánů pro nízkouhlíkové hospodářství, týká se konkrétních měst nebo regionů (např. jak bylo oznámeno v Paktu starostů a primátorů), průmyslu nebo zemědělství (analýzou využívání půdy v regionálním měřítku, v sociálním a hospodářském kontextu) či jiných hospodářských odvětví a zavádí přístupy založené na technologiích a službách udržitelným a inovativním způsobem. Integrované projekty mohou být doplněny nezbytnými investicemi do infrastruktury nebo rozvojem a zaváděním inovativních technologií a služeb ve městech, regionech a/nebo komunitách s podporou z jiných příslušných programů financování Unie, jež jsou ve strategii nebo plánu rovněž upřesněny. Přidaná hodnota EU bude posouzena s ohledem na příspěvek integrovaného projektu k snižování emisí skleníkových plynů, úroveň začlenění do různých politik, přímé zapojení široké škály zúčastněných stran a rozsah, v jakém integrovaný projekt představuje operativní část strategie nebo plánu.

- Integrované projekty zabývající se prováděním strategií a plánů pro přizpůsobení se změně klimatu:

Integrovaný projekt má provést strategie nebo plány pro přizpůsobení se změně klimatu nebo se zabývat zvláštními zranitelnými místy v souvislosti se změnou klimatu (např. pobřežní oblasti, oblasti, jež bývají často postiženy suchem, a jiné prioritní oblasti určené v akci č. 2 strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu). Opatření financovaná z vnitrostátních zdrojů nebo opatření financovaná z jiných příslušných programů financování Unie by měla doplňovat opatření, která budou financována z programu LIFE, za účelem provedení komplexní strategie nebo plánu pro přizpůsobení se změně klimatu. Podporu lze poskytnout například na zvládání povodní v přeshraničním povodí/pobřežní oblasti nebo na opatření pro přizpůsobení ve městech, která zahrnují několik měst. Hlavním tématem projektů v oblasti přizpůsobování se změně klimatu by mělo být spolupůsobení s ostatními politikami v oblasti životního prostředí a klimatu, podporovat je třeba například přizpůsobení se změně klimatu a biologickou rozmanitost, je-li to důležité. Přidaná hodnota EU bude posouzena rovněž s ohledem na příspěvek integrovaného projektu k dosažení cílů strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu ⁽³⁾, úroveň začlenění do různých odvětví a zapojení široké škály zúčastněných stran.

- Přidaná hodnota EU: rozsah a kvalita uvolnění dalších finančních prostředků, zejména fondů EU: Kvalita koordinace s ostatními mechanismy financování a předpokládaná úroveň uvolnění dalších finančních prostředků doplňujících program LIFE (nad minimální úroveň, která je nezbytná kvůli způsobilosti) a rovněž pravděpodobnost jejich skutečného uvolnění a jejich funkční vazba na plán, který má být proveden, bude určovat, zda integrovaný projekt obdrží na základě tohoto kritéria další body. Integrované projekty, které pravděpodobně povedou k uvolnění fondů Unie s funkční vazbou na plán, který má být proveden, a které předpokládají uspokojivý mechanismus koordinace, obdrží vyšší bodové hodnocení.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduším pro Evropu (Úř. věst. L 152, 11.6.2008, s. 1).

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/clima/events/articles/0069_en.htm

- Přidaná hodnota EU: kvalita víceúčelového mechanismu, spolupůsobení a začlenění: Návrhy na integrované projekty musí předložit obzvláště kvalitní víceúčelové mechanismy provádění (např. zaměření se na přínosy a budování kapacit v oblasti životního prostředí a klimatu), které umožňují dosáhnout výsledků i v jiných oblastech politiky ⁽¹⁾, zajistit spolupůsobení s těmito politikami a začlenit do nich cíle v oblasti životního prostředí a klimatu.

5.1.3 Projekty technické pomoci podle čl. 18 písm. e) nařízení o programu LIFE

Projekty technické pomoci poskytují formou grantů na akce finanční podporu, jež má žadatelům pomoci připravit integrované projekty. Na projekty technické pomoci může být poskytnuto nejvýše 1 % ročního rozpočtu přiděleného na integrované projekty. Maximální příspěvek EU na projekt technické pomoci je stanoven ve výši 100 000 EUR.

5.1.3.1 Odborná metodika pro postup výběru projektů

Výběr projektů technické pomoci bude v rámci obou podprogramů sledovat stejnou odbornou metodiku pro výběr projektů. Použije se zrychlený postup.

Postup výběru projektů bude zorganizován takto:

- Hodnocení návrhů

Komise ověří soulad každého návrhu s kritérii způsobilosti a výběru a posoudí jej na základě kritérií přidělení.

- Vypracování konečného seznamu projektů, které budou financovány, a rezervního seznamu

Po fázi přezkumu budou úspěšné projekty navrženy pro financování v rámci dostupného rozpočtu. Bude vypracován náhradní seznam s nejlépe hodnocenými projekty, které nemohou být vzhledem k dostupnému rozpočtu financovány. Rezervní seznam bude zahrnovat dalších 20 % dostupného rozpočtu programu LIFE.

- Podpis grantové dohody

5.1.3.2 Kritéria způsobilosti a přidělení

Použijí se tato hlavní zvláštní kritéria způsobilosti a přidělení:

a) Kritéria způsobilosti

Návrh na projekt technické pomoci je ponechán pro hodnocení na základě kritérií přidělení pouze tehdy, pokud:

- cílem návrhu projektu je příprava budoucího návrhu integrovaného projektu,
- žadatelem není členský stát, který dostává financování na projekt budování kapacit, jenž se alespoň částečně vztahuje na období, jehož se má týkat projekt technické pomoci.

b) Kritéria přidělení

Přínos všech způsobilých návrhů bude posouzen a ohodnocen podle těchto kritérií přidělení a bodovacího systému:

Kritéria přidělení	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
1. Technická koherence a kvalita	30	60
2. Finanční koherence a kvalita	20	40
Celkové (požadované) bodové hodnocení	55	100

(*) Návrh projektu musí u každého kritéria přidělení dosáhnout alespoň minimálního požadovaného bodového hodnocení a součet bodů u kritérií, pro něž bylo stanoveno minimální bodové hodnocení, musí dosáhnout nejméně 55 bodů.

⁽¹⁾ Zejména mořské prostředí v souladu s cíli rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí.

— Technická koherence a kvalita

Bude posouzena srozumitelnost, soudržnost a proveditelnost návrhu s ohledem na cíle projektu a jeho očekávané výsledky. V úvahu se vezme povaha a rozsah budoucího integrovaného projektu.

— Finanční koherence a kvalita

Posouzen bude navrhovaný rozpočet a jeho soulad s navrhovanými akcemi a s použitelnými pravidly a rovněž nákladová efektivnost navrhovaného přístupu. U návrhu bude posouzena rovněž efektivnost vynaložených prostředků.

5.1.4 Projekty budování kapacit podle čl. 18 písm. f) nařízení o programu LIFE

Projekty budování kapacit poskytují finanční podporu činnostem nezbytným k vybudování kapacity členských států, včetně vnitrostátních nebo regionálních kontaktních míst programu LIFE, s cílem umožnit členským státům účinněji se zapojit do programu LIFE.

Zásahy mohou zahrnovat mimo jiné:

- nábor nových zaměstnanců a školení pro vnitrostátní nebo regionální kontaktní místa programu LIFE,
- usnadňování výměny zkušeností a osvědčených postupů a podporu šíření a využívání výsledků projektů v rámci programu LIFE,
- přístupy „školení školitelů“,
- programy vysílání a výměny mezi veřejnými orgány v členských státech, zejména výměnné aktivity vysoké kvality.

Zásahy v rámci plánu budování kapacit mohou zahrnovat získávání odborníků k *ad hoc* řešení nedostatku technických kapacit a kapacit pro zpracování, ale nesmějí zahrnovat získávání odborníků, jejichž primární funkcí je vypracovávání návrhů pro předkládání v rámci každoroční výzvy k předkládání návrhů.

5.1.4.1 Odborná metodika pro postup výběru projektů

Žádosti týkající se projektů budování kapacit budou posouzeny v rámci zrychleného postupu přidělování. Vzhledem k tomu, že podle čl. 19 odst. 8 mohou být projekty budování kapacit přiděleny pouze předem stanovenému počtu členských států a dotovat lze pouze jeden projekt na členský stát, obdržené žádosti spolu nesoutěží. Žádosti proto mohou být podávány průběžně ode dne zveřejnění výzvy k předkládání návrhů na granty na akce v rámci programu LIFE pro rok 2014, která bude zahrnovat žádosti týkající se projektů budování kapacit. Žádosti musí být podány do konce 3. čtvrtletí roku 2015, aby je bylo možno posoudit pro období financování 2014–2017.

Žádosti budou posouzeny s cílem zajistit splnění kritérií způsobilosti a prahových hodnot pro přidělení.

Po úspěšném ukončení procesu hodnocení budou podepsány grantové dohody.

5.1.4.2 Kritéria způsobilosti a přidělení

Použijí se tato kritéria způsobilosti a přidělení:

a) Kritéria způsobilosti

Žádost musí splňovat tato kritéria způsobilosti:

- Žadatelem je **členský stát**, u něhož
 - HDP na obyvatele byl v roce 2012 nižší než 105 % průměru Unie, a buď
 - průměrná míra čerpání přidělené orientační částky pro roky 2010, 2011 a 2012 podle článku 6 nařízení (ES) č. 614/2007 je nižší než 70 %, nebo
 - HDP na obyvatele byl v roce 2012 nižší než 90 % průměru Unie, nebo
 - k přistoupení k Unii došlo po 1. lednu 2013.

— Žádost obsahuje **plán budování kapacit**, v němž se členský stát **zavazuje**, že:

- po dobu trvání tohoto pracovního plánu zachová zdroje určené na program LIFE, včetně počtu zaměstnanců, na úrovni, která není nižší než v roce 2012,
- nepodá žádost týkající se dalšího projektu budování kapacit, pokud bude daný projekt budování kapacit schválen.

b) Kritéria přidělení

- **Technická koherence a kvalita** projektů budování kapacit se vztahuje na navrhované zásahy s cílem zvýšit schopnost členského státu podat úspěšné žádosti o financování projektů v rámci podprogramů pro životní prostředí a pro oblast klimatu.

Přínos všech způsobilých návrhů bude posouzen a ohodnocen podle těchto kritérií přidělení a bodovacího systému:

Kritéria pro udělení grantu	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
Technická koherence a kvalita	15	30
Finanční koherence a kvalita	10	20
Komplexnost přístupu ve vztahu k zjištěným nedostatkům, které vedly k nízkému zapojení členského státu do programů LIFE+ v období 2010–2012	15	30
Představení očekávaného zlepšení schopnosti prosazovat začlenění, doplňkovost, spolupůsobení a napodobitelnost programu LIFE v politikách, hospodářských činnostech a jiných programech	10	20
Celkové (požadované) bodové hodnocení	55	100

(*) Návrh projektu musí u každého kritéria přidělení dosáhnout alespoň minimálního požadovaného bodového hodnocení a součet bodů u kritérií, pro něž bylo stanoveno minimální bodové hodnocení, musí dosáhnout nejméně 55 bodů.

5.1.5 Přípravné projekty podle čl. 18 písm. g) nařízení o programu LIFE

Přípravné projekty podporují konkrétní potřeby týkající se vývoje a provádění politiky a právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí nebo klimatu.

5.1.5.1 Odborná metodika pro postup výběru projektů

Jednou ročně provede Komise kontrolu konkrétních potřeb týkajících se vývoje a provádění politiky a právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí nebo klimatu, jimiž je nutno se zabývat v následujících letech, a určí potřeby, které by mohly řešit přípravné projekty. Na přípravné projekty může být vyhrazeno maximálně 1 % zdrojů přidělených grantům na akce (kromě integrovaných projektů a projektů technické pomoci).

Před zveřejněním každoroční výzvy k předkládání návrhů obdrží členské státy návrh seznamu konkrétních potřeb, jimiž by se mohly zabývat přípravné projekty, a budou požádány, aby se k němu vyjádřily. Na základě těchto připomínek bude vyhotoven konečný seznam.

Komise stanoví konkrétní kritéria pro výběr a přidělení pro takto určené projekty, dobu trvání projektů a orientační rozpočet, který bude každému projektu přidělen.

Postup výběru projektů bude zorganizován takto:

— Hodnocení návrhů

Komise ověří soulad každého návrhu s kritérii způsobilosti a výběru a posoudí jej na základě kritérií přidělení.

— Vypracování konečného seznamu projektů, které budou financovány, a rezervního seznamu

Po fázi přezkumu budou úspěšné projekty navrženy pro financování v rámci dostupného rozpočtu. Případně může být vypracován rezervní seznam.

— Podpis grantové dohody

5.1.5.2 Kritéria způsobilosti a přidělení

Použijí se tato kritéria způsobilosti a přidělení:

a) Kritéria způsobilosti

V každé výzvě budou stanovena zvláštní kritéria způsobilosti a výběru. Tato kritéria budou založena na konkrétních potřebách, jimiž se mají zabývat přípravné projekty stanovené Komisí ve spolupráci s členskými státy.

b) Kritéria přidělení

Přípravné projekty budou zadány osobě nebo osobám či právnímu subjektu nebo subjektům, které předloží návrh, jenž překračuje požadované minimální bodové hodnocení a který dosáhne nejvyššího počtu bodů s ohledem na tato kritéria:

Kritéria	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
Technická koherence a kvalita návrhu ve vztahu k řešené konkrétní potřebě	22	45
Komplexnost přístupu ve vztahu k řešené konkrétní potřebě	15	30
Finanční koherence a kvalita	12	25
Celkové (požadované) bodové hodnocení	55	100

(*) Návrh projektu musí u každého kritéria přidělení dosáhnout alespoň minimálního požadovaného bodového hodnocení a součet bodů u kritérií, pro něž bylo stanoveno minimální bodové hodnocení, musí dosáhnout nejméně 55 bodů.

5.1.6 Projekty, jež jsou nezbytné pro dosažení obecných cílů uvedených v článku 3

Ostatní projekty (pilotní, demonstrační či jiné) mohou být financovány podle článku 190 prováděcích pravidel finančního nařízení na základě níže uvedených kritérií.

5.1.6.1 Odborná metodika pro postup výběru projektů

Zjistí-li Komise potřebu zvláštního projektu *ad hoc* za účelem dosažení obecných cílů stanovených v článku 3 nařízení o programu LIFE, může zveřejnit výzvu k předkládání návrhů. Zdroje, které budou přiděleny těmto projektům, se nebudou započítávat do minimálních zdrojů, které mají být na projekty přiděleny podle čl. 17 odst. 4 nařízení o programu LIFE.

5.1.6.2 Kritéria způsobilosti a přidělení

a) Kritéria způsobilosti

Ostatní projekty musí:

- **příspěk** k jednomu či více **obecným cílům** stanoveným v článku 3 nařízení o programu LIFE a **použitelným specifickým cílům** uvedeným v člancích 10 až 12 a 14 až 16 nařízení o programu LIFE,
- **spadat do prioritní oblasti** podprogramu LIFE, jak jsou stanoveny v člancích 9 a 13 nařízení o programu LIFE, v jejímž rámci byl návrh projektu předložen.

b) Kritéria přidělení

Ostatní projekty budou zadány osobě nebo osobám či právnímu subjektu nebo subjektům, které předloží návrh, jenž překračuje požadované minimální bodové hodnocení a který dosáhne nejvyššího počtu bodů s ohledem na tato kritéria:

Kritéria	Požadované minimální bodové hodnocení (*)	Maximální bodové hodnocení
Technická koherence a kvalita návrhu ve vztahu k řešené konkrétní potřebě	22	45
Komplexnost přístupu ve vztahu k řešené konkrétní potřebě	15	30
Finanční koherence a kvalita	12	25
Celkové (požadované) bodové hodnocení	55	100

(*) Návrh projektu musí u každého kritéria přidělení dosáhnout alespoň minimálního požadovaného bodového hodnocení a součet bodů u kritérií, pro něž bylo stanoveno minimální bodové hodnocení, musí dosáhnout nejméně 55 bodů.

5.2. Granty na provozní náklady

Článek 21 nařízení o programu LIFE umožňuje poskytnout podporu na určité provozní a administrativní náklady neziskových subjektů, které sledují cíl, který je v obecném zájmu Unie, jsou činné zejména v oblasti životního prostředí a/nebo klimatu a podílejí se na rozvoji, provádění a kontrole dodržování politiky a právních předpisů Unie.

Jedna výzva k předkládání návrhů na roční granty na provozní náklady bude zorganizována pro spolufinancování rozpočtového roku příjemce 2015. Počínaje rokem 2016 bude pro granty na provozní náklady zaveden systém dvouletých rámcových dohod o partnerství. To zajistí dosažení rovnováhy mezi potřebou větší jistoty a stability u příjemců, přičemž bude současně zachována určitá úroveň soutěže mezi neziskovými subjekty.

V řádně odůvodněných výjimečných případech lze granty na provozní náklady udělit mimo výzvu k předkládání návrhů, jak je stanoveno v článku 190 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 ze dne 29. října 2012 o prováděcích pravidlech k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie ⁽¹⁾ (prováděcí pravidla finančního nařízení), zejména v případech, kdy to není možné z důvodu vlastností příjemce grantu, anebo v případech, kdy je příjemce grantu označen v právním základu.

Návrhy budou ověřeny s ohledem na splnění kritérií způsobilosti a výběru. U návrhů, které tato kritéria splňují, bude posouzena celková relevantnost a kvalita ve vztahu ke kritériím přidělení. Body budou přiděleny podle těchto kritérií a bude se vyžadovat minimální úroveň kvality. Konečné rozhodnutí o přidělení bude přijato na základě výsledků procesu hodnocení.

5.2.1 Kritéria výběru u grantů na provozní náklady

Kritéria výběru posoudí finanční a provozní způsobilost žadatele provést navrhovaný pracovní program.

Žadatelé budou vybráni pouze tehdy, pokud mohou na základě konkrétních podkladů týkajících se jejich činnosti v předchozích dvou letech, prokázat:

- provozní způsobilost – žadatel musí mít odborné kompetence a kvalifikace požadované k provedení navrhovaného pracovního programu a
- finanční způsobilost – žadatel musí disponovat stabilními finančními zdroji dostatečnými k tomu, aby byl schopen pokračovat v činnosti po celý rok, pro nějž je grant udělen, a musí se podílet na jeho financování.

V určitých výjimečných případech, zejména v případě nové sítě vytvořené zkušenými organizacemi, může Komise povolit odchylku od požadavku na poskytnutí podkladů za předchozí dva roky.

Při výběru orgánů veřejné moci a mezinárodních organizací se použije článek 131 finančního nařízení, pokud jde o jejich finanční způsobilost.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 362, 31.12.2012, s. 1.

5.2.2 Kritéria přidělení u grantů na provozní náklady

5.2.2.1 Roční granty na provozní náklady/rámcové dohody o partnerství u nevládních organizací

V čl. 12 písm. d) a v čl. 16 písm. d) nařízení o programu LIFE je v příslušných prioritních oblastech „správa a informace“ uveden specifický cíl prosazovat lepší správu v oblasti životního prostředí a klimatu širším zapojením zúčastněných subjektů, včetně nevládních organizací, do konzultací politik a jejich provádění.

Na výběr příjemců ročních grantů na provozní náklady i rámcových dohod o partnerství se budou vztahovat tato kritéria přidělení:

1. Relevantnost zapojení do politického procesu Unie v oblasti životního prostředí a klimatu:

- na základě tematických cílů sedmého akčního programu pro životní prostředí:
 - chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní bohatství Unie,
 - změnit Unii v zelené a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje,
 - chránit občany Unie před environmentálními tlaky a tlaky souvisejícími se změnou klimatu a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky;
- na základě klimatického a energetického balíčku, plánu přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050 a strategie Unie pro přizpůsobení se změně klimatu.

2. Relevantnost a potenciál příspěvku k:

- maximalizaci přínosů právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí a klimatu jejich lepším prováděním a kontrolou dodržování,
- zlepšení znalostí a poznatků pro politiku Unie v oblasti životního prostředí a klimatu,
- zajištění investic pro politiku v oblasti životního prostředí a klimatu a zabývání se environmentálními externalitami a
- zlepšení integrace a soudržnosti politiky v oblasti životního prostředí a klimatu.

3. Relevantnost pro zlepšení udržitelnosti měst v Unii a zvýšení účinnosti Unie při řešení mezinárodních problémů souvisejících s životním prostředím a klimatem.

4. Relevantnost při řešení nových problémů souvisejících s životním prostředím a klimatem a nových priorit politiky.

5. Účinnost příspěvku partnera k politickému procesu Unie.

6. Organizační rozvoj – potenciál k rozvoji s cílem stát se efektivnější zúčastněnou stranou v politickém procesu Unie.

Níže uvedené dodatečné kritérium se vztahuje pouze na výběr ročních grantů na provozní náklady:

7. Technická a finanční koherence pracovního programu.

V případě rámcových dohod o partnerství budou organizace vybrané jako rámcoví partneři vyzvány, aby předložily svůj roční pracovní program, který bude analyzován za účelem přidělení zvláštního ročního grantu na provozní náklady.

Na přidělování zvláštních ročních grantů na základě rámcových dohod o partnerství se budou vztahovat tato kritéria:

1. Soulad pracovního programu s cíli a povahou činností uvedených v rámcové dohodě o partnerství
2. Relevantnost při řešení nových problémů souvisejících s životním prostředím a klimatem a nových priorit politiky

3. Proveditelnost ve stanoveném časovém rámci a vnitřní provázanost pracovního programu
4. Soudržnost pracovního programu a navrhovaného rozpočtu, včetně účinného využívání zdrojů

5.2.2.2 Ostatní granty na provozní náklady

Přidělení ostatních grantů na provozní náklady neziskovým subjektům, které sledují cíl v obecném zájmu Unie, se uskuteční na základě těchto kritérií přidělení:

1. Relevantnost pracovního programu pro cíle nařízení o programu LIFE a případně tematické priority a témata projektů
2. Proveditelnost a vnitřní provázanost pracovního programu
3. Nákladová efektivnost navrhovaných činností
4. Možnost dosažení hmatatelných dopadů na cílové skupiny
5. Soulad mezi činnostmi a navrhovaným rozpočtem

5.3. Finanční nástroje

Za účelem dosažení obecných cílů stanovených v článku 3 nařízení o programu LIFE bude financování ve smyslu čl. 17 odst. 4 nařízení o programu LIFE poskytnuto těmito dvěma pilotními finančními nástroji:

- Nástroj financování přírodního kapitálu (NCFP) – nový finanční nástroj, který má být zaveden v rámci obou podprogramů s cílem otestovat a demonstrovat inovativní přístupy financování projektů, které podporují zachování přírodního kapitálu v prioritních oblastech „příroda a biologická rozmanitost“ a „přizpůsobování se změně klimatu“.
- Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost (PF4EE) – pilotní finanční nástroj v rámci podprogramu pro oblast klimatu, který testuje nový způsob řešení omezeného přístupu k odpovídajícímu a cenově dostupnému komerčnímu financování investic do energetické účinnosti, na něž se zaměřují vnitrostátní priority.

Jsou dodržena ustanovení o finančních nástrojích v nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (dále jen „finanční nařízení“), a zejména v článcích 139 a 140 uvedeného nařízení, jak je uvedeno níže.

Finanční nástroje podporující projekty mohou mít některou z forem uvedených v hlavě VIII nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 a jsou prováděny v souladu s uvedenou hlavou a mohou být kombinovány vzájemně i s granty financovanými z rozpočtu Unie.

Podle čl. 140 odst. 6 představují roční splátky, včetně splátek kapitálu, uvolněných jistot a splátek jistin půjček vnitřní účelově vázané příjmy a používají se na stejný finanční nástroj po dobu nepřesahující dobu přidělení prostředků na závazky plus dva roky.

Při přípravě prováděcího rozhodnutí Komise o přijetí víceletého pracovního programu na roky 2014–2017 byla Výboru programu LIFE a Komisi jako informační dokumenty předložena hodnocení *ex ante* týkající se dvou finančních nástrojů.

Do 30. června 2017 provede Komise hodnocení v polovině období (článek 27 nařízení o programu LIFE) a v této souvislosti poskytne rovněž zpětnou vazbu o uplatňování finančního nástroje zavedeného v období 2014–2016. Požadovaná externí hodnotící zpráva posoudí relevantnost a účinnost jednotlivých finančních nástrojů, pokud jde o pomoc při dosahování politických cílů programu LIFE, jejich efektivnost, užitečnost při řešení selhání trhu a neoptimálních investic a celkovou soudržnost samotných finančních nástrojů, a navrhne rovněž doporučení ke zlepšení.

Komise bude nejméně jednou ročně podávat zprávy Výboru programu LIFE, přičemž v případě potřeby lze svolat zasedání *ad hoc*. V prvních dvou letech provádění podá Komise Výboru programu LIFE nejméně třikrát (na podzim roku 2014, na jaře 2015 a na podzim 2015) zprávu o pokroku finančních nástrojů.

5.3.1 Nástroj financování přírodního kapitálu (NCFE)

5.3.1.1 Přispění k cílům programu LIFE

Finanční nástroj přispěje k dosažení cílů programu LIFE, zejména v prioritních oblastech „příroda a biologická rozmanitost“ v rámci podprogramu LIFE pro životní prostředí a „přizpůsobování se změně klimatu“ v rámci podprogramu LIFE pro oblast klimatu, jelikož bude financovat počáteční investice a provozní náklady u pilotních projektů vytvářejících příjmy nebo šetřících náklady, které podporují ochranu, obnovu, správu a zvyšování přírodního kapitálu k dosažení přínosů v oblasti biologické rozmanitosti a přizpůsobování se změně klimatu, včetně řešení problémů souvisejících s pozemky, půdou, lesnictvím, zemědělstvím, vodou a odpady, která jsou založena na ekosystémech. Nástroj NCFE představuje nový politický nástroj pro inovativní pilotní projekty. Poskytuje potenciál k zvýšení nákladové efektivity programu LIFE prostřednictvím aktivace a doplňkovosti. Přispívá k budování dlouhodobějších kapacit pro inovativní, udržitelnou činnost v oblasti komerčního financování. Nástroj NCFE doplňuje a podporuje politické cíle členských států v oblasti biologické rozmanitosti a přizpůsobování se změně klimatu.

A to zejména:

- Co se týká přírody a biologické rozmanitosti, nástroj NCFE přispívá k provádění politiky a právních předpisů Unie v oblasti biologické rozmanitosti, včetně strategie Unie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, směrnice 2009/147/ES a směrnice 92/43/EHS, zejména uplatňováním, rozvojem a testováním projektů a prokazováním jejich životaschopnosti. Podporuje rovněž další rozvoj, zavádění a správu sítě Natura 2000 zřízené podle článku 3 směrnice 92/43/EHS a zvyšuje její odolnost rovněž ochranou a obnovou ekosystémů mimo síť. Některé druhy projektů však nelze v oblastech sítě Natura 2000 použít.
- Co se týká přizpůsobování se změně klimatu, nástroj NCFE přispívá k provádění politiky Unie v oblasti přizpůsobení se změně klimatu, zejména rozvojem, testováním a demonstracemi přístupů založených na ekosystémech pro přizpůsobování se změně klimatu. Přispívá rovněž k přípravě a předvedení inovativních technologií, systémů, metod a nástrojů přizpůsobování se změně klimatu vhodných k tomu, aby byly napodobovány, přenášeny nebo začleňovány.

5.3.1.2 Struktura finančního nástroje

Prováděním finančního nástroje bude pověřena Evropská investiční banka (EIB) prostřednictvím nepřímého řízení.

Nástroj NCFE bude kombinovat přímé a nepřímé financování projektů prostřednictvím dluhových a kapitálových nástrojů. Bude poskytnut nástroj odborné podpory s cílem zajistit, aby projekty dosáhly dostatečné vspělosti pro financování. Nástroj NCFE bude vyvinut ve dvou fázích: pilotní fáze umožní testování různých možností financování s cílem zaměřit se ve druhé – operační – fázi na nejvhodnější přístupy. Během počáteční pilotní fáze se očekává, že nástroj NCFE provede 9–12 operací (včetně nepřímých operací), neboli 3–4 operace ročně.

Evropská komise poskytne prostředky na financování projektů a nástroj odborné podpory, přičemž odpovídající částky na financování projektů poskytne i EIB. Během pilotní fáze se nepředpokládá financování třetích stran. V rámci druhé, operační fáze bude nástroj NCFE na základě výsledků pilotních projektů usilovat o dodatečné zdroje od ostatních veřejných a soukromých investorů.

- Nástroj NCFE bude poskytovat především dluhové nástroje (tj. půjčky) na financování počátečních investic a provozních nákladů projektů. Půjčky budou spláceny z příjmů vytvořených projektem a/nebo z hlavní obchodní činnosti příjemce. Kapitálové nástroje budou využity ve zvláštních případech, především u investic do fondů.
- Nepřímé operace budou prováděny se zprostředkovateli, jako jsou banky nebo investiční fondy, kteří budou poté financovat portfolio projektů.

Budou použity různé typy dluhových nástrojů, včetně mezaninového dluhu. Při poskytování půjčky konečnému příjemci budou požadovány záruky ve formě podnikové záruky, je-li konečným příjemcem podnik.

Není stanoven žádný podíl pro rozdělení mezi dluhové a kapitálové nástroje, přinejmenším v pilotní fázi, jelikož je nezbytná flexibilita, aby byly uspokojeny potřeby trhu a umožněno experimentování. Vzhledem k současným tržním podmínkám však bude nástroj během pilotní fáze usilovat o dosažení 70 % podílu u přímých investic a 30 % podílu prostřednictvím zprostředkovatelů, ačkoli posledně uvedený podíl by se mohl zvýšit, pokud poptávka ze strany zprostředkovatelů vzroste.

Nástroj bude zahrnovat mechanismus sdílení rizik s EIB, jelikož projekty podporované nástrojem NCFE budou projekty, do nichž EIB obvykle neinvestuje, a to z toho důvodu, že jsou příliš malé, nebo proto, že vnímané vysoké riziko není slučitelné s ratingem AAA, který banka má. Aby se odstranila tato překážka, bude nástroj zahrnovat mechanismus sdílení rizik, kdy v případě neúspěchu projektu budou první ztráty absorbovat finanční prostředky EU. Přesný mechanismus provádění bude stanoven v dohodě o přenesení pravomocí uzavřené mezi Komisí a EIB, která stanoví rovněž přesná kritéria vyloučení/výběru projektů, aby bylo zajištěno, že postup výběru zahrnuje správné priority a že existuje dostatečné odvětvové a geografické pokrytí.

Finanční zájmy všech účastníků nástroje jsou nasměrovány na dosažení celkových cílů finančního nástroje, jelikož všichni účastníci, včetně EIB a Evropské unie, přislíbili finanční prostředky pro nástroj. Navíc:

- budou navržena přesná kritéria vyloučení/výběru projektů a rovněž investiční politika, která bude sledovat priority stanovené pro hospodaření s přírodním kapitálem. A rovněž
- EIB budou hrazeny výkonnostní poplatky na základě zvláštních ukazatelů, které mají zajistit, aby bylo řízení nástroje v souladu se stanovenými cíli.

Přidělení prostředků bude platit do doby, dokud nebude zcela provedena poslední transakce v rámci programu.

Počáteční pilotní fáze potrvá od roku 2014 do roku 2017. Operační fáze potrvá od roku 2017 do roku 2020. Po skončení operační fáze bude třeba nástroj zachovat s lehčí strukturou za účelem správy portfolia a přijímání splátek půjček a kapitálových nástrojů. Jelikož doba trvání půjčky bude činit obvykle 10 let, očekává se, že tato fáze potrvá 10 + 3 roky, přičemž poslední tři roky umožní zabývat se případnými prodlevami při splácení nebo konečnou fází investičních fondů, do nichž nástroj investoval.

Řízení finančního nástroje bude zajišťovat EIB. Řídící výbor bude pravidelně přezkoumávat pokrok při uplatňování finančního nástroje. Řídící výbor je složen ze zástupců jmenovaných společně Komisí, včetně liniového útvaru Komise, jako je GR ENV, GR CLIMA, GR ECFIN, a EIB a podporuje jej sekretariát, který poskytne EIB.

Bude vytvořen mechanismus monitorování a podávání zpráv a informace budou sdíleny s Výborem programu LIFE.

Monitorování finančních nástrojů bude v souladu s požadavky stanovenými ve finančním nařízení (článek 140) a nařízení v přenesené pravomoci (článek 225) a jejich výkladem ve finanční a správní rámcové dohodě s EIB a následné dohodě o přenesení pravomocí.

EIB bude odpovídat za sledování provádění činností v rámci finančního nástroje a za vyhotovení zpráv o výkonnosti a finančních zpráv v souladu se schváleným formátem, obsahem a četností (zpočátku čtvrtletně), což bude zahrnovat pravidelné zprávy a zprávy *ad hoc*; návštěvy na místě; audit. Budou se používat výkonnostní ukazatele pro podávání zpráv EIB ze strany finančních institucí.

5.3.1.3 Odborná metodika pro postup výběru projektů

EIB společně se svou sítí partnerů v celé EU bude pracovat na určení seznamu potenciálně relevantních projektů, a to rovněž na základě zvláštních žádostí o financování obdržených od potenciálních příjemců z EU.

Projekty spadají do čtyř obecných kategorií:

- Platby za ekosystémové služby: projekty zahrnující platby za přínosy vyplývající z přírodního kapitálu, což je obvykle dobrovolná dvoustranná transakce malého rozsahu s náležitě určeným kupujícím a prodávajícím ekosystémové služby. Tyto platby jsou založeny na zásadě „příjemce platí“, přičemž platby se uskutečňují s cílem chránit kritické ekosystémové služby.
- Zelená infrastruktura: zelená infrastruktura je strategicky plánovaná síť přírodních a polopřírodních oblastí s rozdílnými environmentálními rysy, jež byla navržena a je řízena s cílem poskytovat širokou škálu ekosystémových služeb. Zahrnuje zelené plochy (nebo modré plochy, jde-li o vodní ekosystémy) a jiné fyzické prvky v pevninských (včetně pobřežních) a mořských oblastech. Na pevnině se zelená infrastruktura může nacházet ve venkovských oblastech i v městském prostředí. Projekty v oblasti zelené infrastruktury mohou vytvářet příjmy nebo ušetřit náklady na základě poskytování zboží a služeb, včetně hospodaření s vodou, kvality ovzduší, lesnictví, rekreace, ochrany proti povodním/erozi/požárům, opylování, větší odolnosti vůči důsledkům změny klimatu.

- Kompenzace za biologickou rozmanitost: jedná se o ochranná opatření, která mají kompenzovat zbytkové, nevyhnutelné narušení biologické rozmanitosti způsobené rozvojovými projekty. Kompenzace jsou založeny na zásadě „znečišťovatel platí“, přičemž mají zajistit dodržování předpisů nebo zmírnit rizika ztráty dobré pověsti. Projekty, které mají kompenzovat škody způsobené lokalitám sítě Natura 2000 podle čl. 6 odst. 4 směrnice o přírodních stanovištích, nejsou pro financování z nástroje NCFP způsobilé.
- Inovativní investice ve prospěch biologické rozmanitosti a přizpůsobování se změně klimatu: jedná se o projekty zahrnující dodávky zboží a služeb, většinou ze strany malých a středních podniků, které mají chránit biologickou rozmanitost nebo zvýšit odolnost komunit a ostatních odvětví podnikání.

Cílem bude určit a financovat projekty s dostatečně širokým geografickým a odvětvovým pokrytím a současně otestovat různé mechanismy financování, aby byla během operační fáze zajištěna napodobitelnost v celé EU. Pravidla způsobilosti projektů a investiční politika nástroje (např. stanovení limitů pro odvětvové a geografické pokrytí a rovněž minimálních kritérií, která musí být splněna, a/nebo zásad, jež je nutno dodržovat, například hierarchie opatření k zmírnění dopadů ⁽¹⁾) budou stanoveny před zřízením a budou dohodnuty smluvně mezi Evropskou komisí a Evropskou investiční bankou (EIB).

Kritéria způsobilosti budou v souladu s povahou a cíli týkajícími se biologické rozmanitosti a přizpůsobování se změně klimatu stanovenými v nařízení o programu LIFE, přičemž se současně vezmou v úvahu politické priority členských států v oblasti ochrany biologické rozmanitosti a přizpůsobování se změně klimatu.

Způsobilé projekty v oblasti hospodaření s přírodním kapitálem by měly být odůvodněny pomocí ekonomického posouzení na základě klasické analýzy nákladů a přínosů – tj. čisté současné náklady projektu během jeho doby trvání jsou nižší než čistá současná hodnota očekávaných přínosů, včetně externalit. Kromě běžných kritérií, která EIB ukládá u všech operací, budou existovat dodatečná kritéria vymezující zahrnuté druhy projektů a odvětví.

Jako minimum musí být koneční příjemci finančního nástroje právními subjekty a/nebo fyzickými osobami investujícími do projektů v oblasti hospodaření s přírodním kapitálem, přičemž pro tyto projekty platí:

- je u nich možné prokázat, že mají kladný dopad na stav ekosystémů a odolnost a na poskytování ekosystémových služeb prostřednictvím cíleného posouzení vlivů na životní prostředí,
- zavádějí nové obchodní modely pro hospodaření s přírodním kapitálem s ohledem na jeden z výše uvedených typů, tj. zelená infrastruktura, platby za ekosystémové služby, kompenzace za biologickou rozmanitost nebo inovativní podniky nebo společnosti přispívající k biologické rozmanitosti/přizpůsobování se změně klimatu,
- splňují jedno z těchto kritérií:
 - podporují ochranu, obnovu, řízení a zlepšení ekosystémů, včetně prostřednictvím řešení založených na ekosystémech, která se vztahují na oblast pozemků, půdy, lesnictví, zemědělství, akvakultury, vody a odpadů,
 - podporují přístupy založené na ekosystémech, které podnikům a komunitám umožňují zabývat se zjištěnými riziky spojenými se stávajícími a předpokládanými dopady změny klimatu, včetně projektů týkajících se městské, venkovské a pobřežní zelené infrastruktury.

Aby byly způsobilé, Projekty se musí nacházet nejméně v jednom členských států EU.

Jsou-li projekty financovány nepřímo prostřednictvím příspěvku do fondů spravovaných zprostředkujícími finančními institucemi, bude se výběr těchto institucí řídit poptávkou a bude v souladu se zásadami řádného finančního řízení, transparentnosti, zákazu diskriminace. Vybraná instituce bude rovněž splňovat mimo jiné tyto požadavky:

- i) jedná se o finanční instituci soukromého sektoru nebo tržní finanční instituci,
- ii) instituce prokáže provozní způsobilost k distribuci nástroje PF4EE a zaváže se v ní setrvat,
- iii) instituce prokáže schopnost oslovit konečné příjemce, na něž se zaměřují politiky EU nebo členských států v oblasti biologické rozmanitosti nebo přizpůsobování se změně klimatu,

⁽¹⁾ Hierarchie opatření k zmírnění dopadů zahrnuje: 1. zamezení nebo předcházení negativním dopadům na životní prostředí obecně, a biologickou rozmanitost zvlášť; 2. minimalizaci dopadů rozvoje v místě a sanaci, pokud dopadům nelze zabránit; a 3. vyrovnávací/kompenzační opatření, která jsou přijata jako krajní možnost (v místě nebo mimo ně) s ohledem na zbytkové nepříznivé dopady.

- iv) instituce převezme povinnosti a požadavky spojené s rozdělením finančního nástroje,
- v) instituce splňuje příslušné standardy a použitelné právní předpisy týkající se předcházení praní peněz a boje proti terorismu a daňovým podvodům,
- vi) instituce poskytne informace požadované Evropským účetním dvorem, aby tento mohl splnit své povinnosti, a
- vii) instituce je pro EIB přijatelná jako dlužník v souladu s její úvěrovou politikou.

5.3.2 *Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost (PF4EE)*

5.3.2.1 *Přispění k cílům programu LIFE*

Nástroj PF4EE přispívá k splnění obecných cílů nařízení o programu LIFE, které jsou stanoveny v článku 3 a blíže upřesněny v prioritní oblasti „zmírňování změny klimatu“. Nástroj PF4EE zejména:

- řeší důležité otázky politiky v oblasti klimatu a přispívá k dosažení cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se dosažení úspor energie a souvisejícího snižování emisí,
- zajišťuje potřebnou úroveň zkušebního zavádění a předvedení nového nástroje politiky s významným potenciálem zajistit přidanou hodnotu EU,
- doplňuje a podporuje povinnosti členských států podle vnitrostátních akčních plánů energetické účinnosti,
- poskytuje potenciál k zvýšení nákladové efektivnosti programu LIFE prostřednictvím aktivace a doplňkovosti,
- buduje dlouhodobější kapacity pro udržitelnou činnost v oblasti komerčního financování, a tím zajišťuje pokračující a dlouhodobou podporu udržitelného rozvoje,
- podporuje solidaritu a sdílení nákladů a
- poskytuje potenciál k začlenění iniciativy do programů členských států (prostřednictvím vnitrostátních akčních plánů energetické účinnosti a případně jiných programů a iniciativ).

5.3.2.2 *Struktura finančního nástroje*

Prováděním nástroje PF4EE bude pověřena Evropská investiční banka (EIB) prostřednictvím nepřímého řízení.

Nástroj PF4EE bude mít dva hlavní cíle:

- zajistit, aby poskytování půjček na energetickou účinnost představovalo v evropských finančních institucích udržitelnější činnost, a podnítit soukromé komerční banky a jiné finanční instituce (dále jen „finanční zprostředkovatelé“) k tomu, aby se zabývaly odvětvím energetické účinnosti jako zvláštním segmentem trhu, a
- zvýšit dostupnost dluhového financování pro projekty, které podporují priority členských států v oblasti energetické účinnosti, jež byly stanoveny ve vnitrostátních akčních plánech energetické účinnosti.

Nástroj PF4EE zajistí i) mechanismus účasti na riziku (nástroj pro sdílení rizik) pro finanční instituce soukromého sektoru a ii) odbornou podporu pro finanční zprostředkovatele (nástroj odborné podpory) ve spojení s iii) dlouhodobým financováním EIB (půjčka EIB na energetickou účinnost).

- Nástroj PF4EE poskytne finanční nástroj pro sdílení rizik s mechanismem fungování, který je srovnatelný s limitovanými zárukami k sdílení rizika mezi Komisí (jakožto poskytovatelem finančních prostředků) a finančními zprostředkovateli (jakožto půjčovateli).
- Nástroj pro sdílení rizik má snížit úvěrové riziko, jemuž finanční zprostředkovatelé čelí při poskytování půjček odvětví energetické účinnosti, a podporovat jejich účast. Dopad bude záviset na tržních podmínkách a konkrétních charakteristikách projektů. Nástroj pro sdílení rizik má podle očekávání zvýšit úvěrovou činnost, zlepšit přístup konečných příjemců k financování a/nebo lepším finančním podmínkám, včetně nižší ceny, delší doby splatnosti, nižšího zajištění apod.

- K zvýšení příspěvku programu LIFE budou půjčky EIB finančním zprostředkovatelům poskytovány se zvýhodněnými sazbami za účelem dalšího půjčování. Zvýhodněné sazby budou přeneseny na konečné příjemce s cílem zvýšit míru využití.
- Očekává se rovněž, že příjemci přispějí k nákladům projektu, což následně zvýší vypočítaný pákový efekt investičních nákladů.
- Finančním zprostředkovatelům je poskytnuta ochrana před úvěrovým rizikem, jelikož cílem nástroje PF4EE je zvýšit půjčky poskytované finančními zprostředkovateli na investice do energetické účinnosti. EIB obvykle ochranu před úvěrovým rizikem nepotřebuje, jelikož finančním zprostředkovatelům poskytuje půjčky v souladu se svou politikou úvěrových rizik, která v současnosti představuje předpoklad vzhledem k pilotní fázi nástroje PF4EE.
- Vzniknou-li zúčastněným finančním zprostředkovatelům ztráty z portfolia půjček, na něž si půjčili finanční prostředky EIB (portfolio půjček na energetickou účinnost), budou tyto ztráty částečně uhrazeny z finančního nástroje pro sdílení rizik.
- Financování z programu LIFE bude využito k poskytnutí finančního příspěvku potřebného pro nástroj pro sdílení rizik a nástroj odborné podpory a rovněž správu a přímé náklady, které EIB vzniknou v souvislosti se zřízením a správou nástroje.
- Každému finančnímu zprostředkovateli bude přidělena maximální částka v hotovosti (maximální dostupné zajištění) na vyrovnání ztrát z portfolia půjček na energetickou účinnost, bude však omezena procentním podílem cílové celkové hodnoty úvěrového portfolia, které finanční instituce vytvoří. Tato částka bude omezena určitým procentním podílem cílového celkového portfolia půjček na energetickou účinnost v závislosti na rizikovém profilu cílových konečných příjemců a dohodnuté alternativě sdílení rizik.
- Předpokládá se, že cíloví koneční příjemci nástroje PF4EE budou stanoveni v rámci vnitrostátních akčních plánů energetické účinnosti vyhotovených členskými státy a že jimi budou přednostně subjekty, na něž se zaměřují vnitrostátní/regionální programy vypracované členskými státy k provedení akčních plánů energetické účinnosti. Budou k nim patřit malé a střední podniky a větší společnosti se střední kapitalizací a soukromé osoby, mohou však zahrnovat rovněž malé obce nebo jiné subjekty veřejného sektoru, které uskutečňují malé investice do energetické účinnosti a které mohou k splacení počáteční půjčky využít úspory energie.
- Nástroj PF4EE předpokládá 6–10 dohod o financování (půjčky EIB na energetickou účinnost a nástroj pro sdílení rizik/nástroj odborné podpory), které budou podepsány s finančními institucemi během prvních 4 let s možností rozšíření na 14–20 dohod o financování během 7 let.

Nástroj PF4EE navazuje na zelenou iniciativu EIB týkající se dluhových nástrojů pro projekty v oblasti energetické účinnosti. Cílem této iniciativy je zvýšit v Evropské unii dostupnost dluhového financování pro investice do energetické účinnosti.

Výběr finančních zprostředkovatelů se bude řídit poptávkou a bude v souladu se zásadami řádného finančního řízení, transparentnosti, zákazu diskriminace. Vybraný finanční zprostředkovatel bude rovněž splňovat mimo jiné tyto požadavky:

- i) jedná se o finanční instituci soukromého sektoru,
- ii) instituce prokáže provozní způsobilost k distribuci nástroje PF4EE a zaváže se v ní setrvat,
- iii) instituce prokáže schopnost oslovit konečné příjemce, na něž se v rámci dotyčného členského státu zaměřuje příslušná priorita vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti a/nebo režim podpory energetické účinnosti a/nebo směrnice EU týkající se energetické účinnosti,
- iv) instituce převezme povinnosti a požadavky spojené s rozdělením nástroje PF4EE,
- v) instituce splňuje příslušné standardy a použitelné právní předpisy týkající se předcházení praní peněz a boje proti terorismu a daňovým podvodům;
- vi) instituce poskytne informace požadované Evropským účetním dvorem, aby tento mohl splnit své povinnosti, a
- vii) instituce je pro EIB jako dlužník v souladu s její úvěrovou politikou a v souladu se zeměpisným rozložením, o něž nástroj PF4EE usiluje.

Široké zeměpisné rozložení finančního nástroje během doby trvání programu bude zajištěno stanovením maximální míry geografické koncentrace a poskytnutím pobídek EIB, aby podporovala účast finančních zprostředkovatelů ze všech členských států.

Podle zájmu, který projeví finanční zprostředkovatelé, mohou být při jednáních o smlouvě upřednostněni finanční zprostředkovatelé, kteří chtějí působit v členských státech, v nichž existují nejvyšší investiční potřeby (vzdálenost od cíle). Při sjednávání úrovně poskytované ochrany před riziky bude EIB finanční zprostředkovatele pobízet k tomu, aby působili v členských státech s vyššími riziky při zohlednění například značné nerozvinutosti využívání půjček na energetickou účinnost nebo ve státech, v nichž se schopnost využít půjčky považuje za pravděpodobně obzvláště nízkou. Rovněž využívání nástroje odborné podpory se může zaměřit na podporu finančních zprostředkovatelů a snížení rizika v rizikovějších členských státech.

Nástroj PF4EE musí fungovat tak dlouho, dokud nebudou splaceny půjčky, na něž se nástroj pro sdílení rizik vztahuje. Maximální doba trvání přípustná v rámci nástroje pro sdílení rizik bude činit 20 let. Nástroj PF4EE bude proto zaveden po dobu 20 let od skončení období provádění (2042).

Přidělení prostředků bude platit do doby, dokud nebude zcela provedena poslední transakce v rámci programu.

Řízení finančního nástroje bude zajišťovat EIB. Řídicí výbor bude pokrok při uplatňování finančního nástroje pravidelně přezkoumávat. Řídicí výbor je složen ze zástupců jmenovaných společně Komisí, včetně liniových útvarů Komise, jako je GŘ CLIMA, GŘ ECFIN a GŘ ENER, a EIB a podporuje jej sekretariát, který poskytne EIB.

Bude vytvořen mechanismus monitorování a podávání zpráv a informace budou sdíleny s Výborem programu LIFE.

Monitorování finančních nástrojů bude v souladu s požadavky stanovenými ve finančním nařízení (článek 140) a nařízení v přenesené pravomoci (článek 225) a jejich výkladem ve finanční a správní rámcové dohodě s EIB a následné dohodě o přenesení pravomocí.

EIB bude odpovídat za sledování provádění činností v rámci finančního nástroje a za vyhotovení zpráv o výkonnosti a finančních zpráv v souladu se schváleným formátem, obsahem a četností (zpočátku čtvrtletně), což bude zahrnovat pravidelné zprávy a zprávy *ad hoc*, návštěvy na místě a audity. Pro podávání zpráv zaslaných finančními institucemi bance EIB se budou používat výkonostní ukazatele.

5.3.2.3 Odborná metodika pro postup výběru projektů

K příjemcům patří soukromé osoby, sdružení vlastníků domů, malé a střední podniky, společnosti a/nebo veřejné instituce/subjekty, které uskutečňují investice do energetické účinnosti v souladu s vnitrostátním akčním plánem energetické účinnosti každého členského státu.

Výše půjček na energetickou účinnost, které budou příjemcům poskytovány, je v rozmezí od 40 000 EUR, přičemž tuto částku lze snížit s cílem přizpůsobit se malým investicím v odvětví bydlení, do 5 milionů EUR a ve výjimečných případech až 15 milionů EUR.

Členské státy budou moci ovlivnit seznam projektů, a tudíž nepřímo výběr projektů, prostřednictvím priorit vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti. Příjemci budou právní subjekty a/nebo fyzické osoby, které

- uskutečňují investice do energetické účinnosti v rámci režimu podpory členského státu a/nebo v souladu s prioritami vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti a/nebo směrnicemi EU týkajícími se energetické účinnosti,
- vezmou si půjčku na energetickou účinnost, kterou poskytne zúčastněný finanční zprostředkovatel,
- jsou způsobilé pro půjčky EIB a finančních zprostředkovatelů a
- prošly ekonomickou analýzou, která zahrnuje náklady na externalitu spojené s uhlíkem, takže čisté současné náklady projektu během jeho doby trvání jsou nižší než čistá současná hodnota ušetřené energie.

6. ORIENTAČNÍ HARMONOGRAMY PRO VÝZVY K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ (ČL. 24 Odst. 2 písm. e) NAŘÍZENÍ O PROGRAMU LIFE)

6.1. Orientační harmonogramy pro granty

Druhy projektů	Podprogram	2014	2015	2016	2017
Projekty ve smyslu čl. 18 písm. a), b), c) a h) nařízení o programu LIFE	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
	OBLAST KLIMATU	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
Integrované projekty (čl. 18 písm. d) nařízení o programu LIFE)	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
	OBLAST KLIMATU		2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
Projekty technické pomoci (čl. 18 písm. e) nařízení o programu LIFE)	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
	OBLAST KLIMATU		2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
Projekty budování kapacit (čl. 18 písm. f) nařízení o programu LIFE)	Podprogramy ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ a OBLAST KLIMATU společně	Od 2. čtvrtletí roku 2014 do 3. čtvrtletí roku 2015			
Přípravné projekty (čl. 18 písm. g) nařízení o programu LIFE)	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
	OBLAST KLIMATU		2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
Granty na provozní náklady (článek 21 nařízení o programu LIFE)	Podprogramy ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ a OBLAST KLIMATU společně	2. čtvrtletí společná výzva k předkládání návrhů na granty na provozní náklady pro rozpočtový rok 2015	2. čtvrtletí rámcové dohody o partnerství a granty na provozní náklady pro rozpočtový rok 2016	2. čtvrtletí granty na provozní náklady pro rozpočtový rok 2017	2. čtvrtletí granty na provozní náklady pro rozpočtový rok 2018

6.2. Orientační harmonogramy pro finanční nástroje

Finanční nástroj	Podprogram	2014	2015	2016	2017
Nástroj NCFE	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	3. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
	OBLAST KLIMATU	3. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí
Nástroj PF4EE	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
	OBLAST KLIMATU	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí	2. čtvrtletí

7. KVALITATIVNÍ A KVANTITATIVNÍ VÝSLEDKY, UKAZATELE A CÍLE PRO KAŽDOU PRIORITNÍ OBLAST A DRUH PROJEKTŮ (ČL. 24 ODS. 2 PÍSM. c) NAŘÍZENÍ O PROGRAMU LIFE)

V souladu s **ukazateli výkonnosti** (čl. 3 odst. 3 nařízení o programu LIFE) a **specifickými cíli** pro dotyčnou prioritní oblast jsou pro každou **prioritní oblast a druh projektu** stanoveny kvalitativní a kvantitativní **výsledky, ukazatele a cíle** (čl. 24 odst. 2 písm. c) nařízení o programu LIFE) ⁽¹⁾.

V důsledku omezení oblasti působnosti integrovaných projektů na provádění specifických strategií a plánů podle právních předpisů EU v oblasti přírody, vody, odpadů a ovzduší, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně lze očekávané výsledky a cíle, jichž mají tyto projekty dosáhnout, zúžit.

V rámci podprogramu pro životní prostředí zvyšují tematické priority podle přílohy III nařízení o programu LIFE a témata projektů podle oddílu 3 tohoto pracovního programu zaměření financovaných projektů, což vede k hmatatelnějším dopadům na stav životního prostředí. Na základě vyhodnocení očekávaných dopadů programu LIFE byly některé celkové výsledky a cíle stanoveny s přihlédnutím k funkci programu jakožto urychlovače, a tudíž v případě, že jsou spojeny s vývojem a prováděním, i k významu napodobitelnosti úspěšných projektů (čl. 3 odst. 3 písm. b) nařízení o programu LIFE).

Počet a rozsah úspěšných projektů v rámci jednotlivých prioritních oblastí však závisí především na počtu podaných způsobilých žádostí, které splňují kritéria výběru a přidělení, a na technických a sociálně-ekonomických faktorech, které nemůže Komise ovlivnit.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a v zájmu větší měřitelnosti příspěvku programu LIFE k cílům sedmého akčního programu EU pro životní prostředí (čl. 3 odst. 1 písm. d) nařízení o programu LIFE) byly očekávané výsledky stanoveny pokud možno rovněž jako výsledky, které se předpokládají na úrovni projektů. Příjemci v rámci projektů budou muset stanovit výchozí stav na počátku projektu a konečný výsledek ve vztahu k sledovaným cílům. Cíle v oblasti životního prostředí / klimatu, jichž má každý projekt dosáhnout, by měly provádět nebo překračovat úkoly, mezní hodnoty emisí nebo cíle stanovené v příslušných politikách a právních předpisech Unie.

Program LIFE působí jako katalyzátor, a napodobitelnost obsahu projektu má tudíž zásadní význam pro zajištění účinnosti programu s ohledem na pozitivní dopady na životní prostředí a klima. Ačkoli o napodobitelnost v příslušné oblasti životního prostředí nebo změny klimatu usilují všechny návrhy projektů, lze očekávat, že pouze 80 % pilotních a demonstračních projektů bude napodobitelných, jelikož existuje riziko, že techniky a metodiky, které budou testovány a předvedeny, nepřinesou očekávané výsledky. Vzhledem k případným ekonomickým a administrativním potížím nezávislým na těchto technických neuskutečnitelnostech nelze očekávat, že všechny projekty budou úspěšně dokončeny.

Je třeba podotknout, že pouze velmi málo projektů (pokud vůbec nějaké) v rámci nového programu LIFE bude dokončeno do roku 2017, s největší pravděpodobností nebude tudíž dosaženo ani stanovených cílů v oblasti životního prostředí a klimatu.

Proto pokud cíle odkazují na probíhající projekty, představují ve skutečnosti spíše milníky. Tyto milníky spočívají ve vytvoření projektů tak, aby mohly dosáhnout cílů do roku 2020. Několik málo projektů, které budou dokončeny do roku 2017, by mělo přirozeně dosáhnout vytyčeného cíle.

Aby se zamezilo duplicitě, jsou v rámci každé prioritní oblasti druhy projektů ve smyslu článků 2 a 18 nařízení o programu LIFE určeny ke sledování souvisejících cílů pokud možno seskupeny. Druhy projektů nezávislé na prioritní oblasti, například projekty budování kapacit, jsou uvedeny zvlášť.

Ukazatele jsou zahrnuty v popisu výsledků a cílů, a v níže uvedených tabulkách nejsou proto zmíněny zvlášť.

⁽¹⁾ Viz rovněž programové prohlášení v návrhu rozpočtu na rok 2014, COM(2013) 450, s. 181 a následující strany. Poznámka: Ukazatele a cíle uvedené v programovém prohlášení vypracovala Komise na základě svého návrhu z roku 2011. Během legislativního postupu byla zavedena řada změn: byly zavedeny projekty budování kapacit a projekty technické pomoci, celkový rozpočet se snížil o 15 % a částka pro prioritu „příroda a biologická rozmanitost“ se zvýšila na 55 % zdrojů přidělených na projekty (tj. snížení částky vyčleněné pro prioritu „životní prostředí a účinné využívání zdrojů“), u všech projektů na období 2014–2020 se míra spolufinancování zvýšila na 60 % či více, byly zavedeny tematické priority a procento integrovaných projektů se snížilo na 30 % zdrojů přidělených na granty na akce. Výsledky a cíle byly proto v souladu s výše uvedeným upraveny.

7.1 Podprogram pro životní prostředí

U podprogramu pro životní prostředí jsou zohledněny všeobecné cíle definované v čl. 3 odst. 1, specifické cíle pro každou prioritní oblast v člancích 10, 11 a 12, jakož i ukazatele výkonnosti stanovené v čl. 3 odst. 3 nařízení o programu LIFE.

Životní prostředí a účinné využívání zdrojů

Projekty podle čl. 18 písm. a) a b) nařízení o programu LIFE

Tematické priority	Kvantitativní výsledky ⁽¹⁾	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
VODA (včetně mořského prostředí)	Počet probíhajících nebo dokončených projektů zabývajících se (vnitrozemskými/brakickými/pobřežními) vodními útvary ve špatném ekologickém stavu	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k dobrému ekologickému stavu na úrovni projektu	80 %
	Počet vodních útvarů ve špatném ekologickém stavu, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty	Vodní útvary (vnitrozemské/brakické/pobřežní), na něž se vztahují probíhající nebo dokončené projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce, které mají zlepšit jejich ekologický stav	100 ⁽²⁾
ODPADY	Počet probíhajících nebo dokončených projektů, které se zaměřují na dosažení cílů v oblasti odpadů, jež jsou stanoveny v právních předpisech EU, a uplatňování hierarchie postupů při nakládání s odpady (náležité nakládání s odpady)	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k náležitému nakládání s odpady	80 %
	Počet dalších obcí nebo regionů v Unii s neodpovídajícím nakládáním s odpady, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty	Obce nebo regiony, kterých se týkají probíhající nebo dokončené projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce, jež mají zajistit náležité nakládání s odpady	20
ÚČINNÉ VYUŽÍVÁNÍ ZDROJŮ (včetně půdy a lesů a ekologického a oběhového hospodářství)	Počet probíhajících nebo dokončených projektů sledujících cíle politiky a právních předpisů Unie v oblasti účinného využívání zdrojů (kromě půdy a lesů)	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k zavedení aspektů ekologického oběhového hospodářství	80 %

Životní prostředí a účinné využívání zdrojů

Projekty podle čl. 18 písm. a) a b) nařízení o programu LIFE

Tematické priority	Kvantitativní výsledky (¹)	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
	Počet dalších společností v Evropě, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty	Další společnosti, kterých se týkají probíhající nebo dokončené projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce, jež mají zavést ekologické oběhové hospodářství	10
	Počet probíhajících nebo dokončených projektů sledujících cíle politiky Unie v oblasti ochrany půdy	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k zachování nebo zlepšení funkcí půdy	80 %
	Počet hektarů půdy v Unii, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty	Pozemky, kterých se týkají probíhající nebo dokončené projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce, jež mají zachovat nebo zlepšit funkce půdy	2 000
	Počet probíhajících nebo dokončených projektů, které podporují provádění evropské strategie v oblasti lesnictví	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k provádění evropské strategie v oblasti lesnictví	80 %
		Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce, které mají poskytovat údaje pro Evropské středisko údajů o lesích	80 %
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ a ZDRAVÍ (včetně chemických látek a hluku)	Počet probíhajících nebo dokončených projektů provádějících politiku Unie v oblasti chemických látek , včetně projektů podporujících nahrazování látek a omezování expozice na minimum	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k dosažení nebo překročení příslušného cíle Unie týkajícího se chemických látek na úrovni projektu	80 %

Životní prostředí a účinné využívání zdrojů

Projekty podle čl. 18 písm. a) a b) nařízení o programu LIFE

Tematické priority	Kvantitativní výsledky ⁽¹⁾	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
	Počet osob v Unii, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty, které usilují o snížení množství chemických látek	Osoby, kterých se týkají probíhající nebo dokončené projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce, jež mají snížit nepříznivé dopady chemických látek na zdraví a životní prostředí, včetně odhadů dlouhodobých dopadů	50 000
	Počet probíhajících nebo dokončených financovaných projektů, které se zaměřují na snižování hluku	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k dosažení nebo překročení příslušného cíle Unie týkajícího se snižování hluku na úrovni projektu	80 %
		Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce, které se zaměřují na snižování hluku a směřují k omezení vystavení hluku nejméně o 3 dB	80 %
	Počet osob v Unii, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty týkající se hluku	Osoby mající prospěch z probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce, které mají snížit úroveň hluku nejméně o 3 dB	10 000
Kvalita OVZDUŠÍ a emise (včetně městského prostředí)	Počet probíhajících nebo dokončených projektů přispívajících k dosažení cílů týkajících se kvality ovzduší, které jsou stanoveny v právních předpisech EU, a k řízení kvality ovzduší	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce a směřujících k dosažení nebo překročení příslušného cíle Unie týkajícího se kvality ovzduší na úrovni projektu: — v zónách pro měření kvality ovzduší, v nichž jsou úrovně znečištění vyšší než cíle stanovené v právních předpisech: projekty předpokládají dosažení/překročení těchto cílů na úrovni projektu,	80 %

Životní prostředí a účinné využívání zdrojů**Projekty podle čl. 18 písm. a) a b) nařízení o programu LIFE**

Tematické priority	Kvantitativní výsledky ⁽¹⁾	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
		— v případě, že jsou vyvíjeny a prováděny politiky v oblasti kvality ovzduší: projekty předpokládají vypracování nových opatření, metod nebo technik, které mohou sloužit jako vzory při přípravě politiky Unie	
	Počet osob, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty týkající se kvality ovzduší	Osoby, kterých se týkají probíhající nebo dokončené projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce, jež směřují k dosažení nebo překročení příslušného cíle Unie v oblasti kvality ovzduší	1 milion

⁽¹⁾ Kvůli přístupu zdola nahoru a velké rozmanitosti problémů v oblasti životního prostředí a klimatu, jimiž se program LIFE zabývá, a omezeným finančním prostředkům, které jsou k dispozici pro jejich řešení, je navzdory zavedení tematických priorit a témat projektů míra využití projektů v konkrétních oblastech nejistá, a kvantitativní cíle proto nelze u většiny zahrnutých prioritních oblastí a sledovaných cílů stanovit předem, s výjimkou tematických priorit v prioritní oblasti „příroda“.

⁽²⁾ Očekává se, že mezi rokem 2015 a 2017 se v celé Unii zlepší ekologický stav 6 900 vodních útvarů, z toho 1,4 % (100) v důsledku příspěvku programu LIFE.

Příroda a biologická rozmanitost**Projekty podle čl. 18 písm. a), b) a c) nařízení o programu LIFE**

Tematické priority	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
PŘÍRODA	Počet probíhajících nebo dokončených projektů zaměřujících se na přírodní stanoviště nebo druhy, jejichž stav z hlediska ochrany není příznivý/stálý	Procento probíhajících nebo dokončených projektů, které mají zlepšit stav z hlediska ochrany ve smyslu směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků	100 %
	Počet přírodních stanovišť, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty a jejichž stav z hlediska ochrany není příznivý/stálý	Procento přírodních stanovišť nebo druhů či lokalit sítě Natura 2000, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty, jež směřují k lepšímu stavu z hlediska ochrany	10 % cílových přírodních stanovišť

Příroda a biologická rozmanitost			
Projekty podle čl. 18 písm. a), b) a c) nařízení o programu LIFE			
Tematické priority	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
	Počet druhů, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty a jejichž stav z hlediska ochrany není příznivý/stálý		10 % cílových druhů
	Počet lokalit sítě Natura 2000/hektarů lokalit sítě Natura 2000, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty		10 % cílových lokalit sítě Natura 2000/hektarů lokalit sítě Natura 2000
BIOLOGICKÁ ROZMANITOST	Počet probíhajících nebo dokončených projektů, které se zaměřují na dosažení cílů 2, 3, 4 a 5 strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce k zlepšení nebo obnovení cílových ekosystémů	80 %
	Počet typů ekosystémů a hektarů povrchů ekosystémů, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty	Procento typů nebo povrchů ekosystémů, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce, které směřují k zlepšení nebo obnově	10 % cílových typů ekosystémů
Integrované projekty – podle čl. 18 písm. d) nařízení o programu LIFE			
Tematické priority	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
VODA (včetně mořského prostředí)	Počet všech oblastí povodí v Unii, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené integrované projekty týkající se vody	Procento oblastí povodí, na něž se vztahují integrované projekty týkající se vody	3 %
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění plánů povodí	Procento integrovaných projektů k provedení vyhovujících a účinných plánů povodí v dotčených oblastech povodí v souladu s rámcovou směrnicí o vodě	100 %

Integrované projekty – podle čl. 18 písm. d) nařízení o programu LIFE			
Tematické priority	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění plánů povodí	Procento integrovaných projektů, u nichž je doplňkové financování uvolněné prostřednictvím integrovaných projektů vyšší než celková hodnota rozpočtů těchto projektů	100 %
ODPADY	Počet regionů v Unii, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené integrované projekty v oblasti odpadů	Procento regionů, na něž se vztahují integrované projekty v oblasti odpadů	2 %
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění plánů pro nakládání s odpady a/nebo programů předcházení vzniku odpadů	Procento integrovaných projektů, které mají zajistit vyhovující a účinné plány pro nakládání s odpady a/nebo programy předcházení vzniku odpadů v dotyčném regionu v souladu s články 28 a 29 rámcové směrnice o odpadech 2008/98/ES	100 %
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění plánů pro nakládání s odpady nebo programů předcházení vzniku odpadů	Procento integrovaných projektů, u nichž je doplňkové financování uvolněné prostřednictvím integrovaných projektů vyšší než celková hodnota rozpočtů těchto projektů	100 %
Kvalita OVZDUŠÍ a emise (včetně městského prostředí)	Počet osob z regionů v Unii, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené integrované projekty týkající se kvality ovzduší	Procento celkového počtu obyvatel Unie z regionů, na něž se zaměřují integrované projekty týkající se kvality ovzduší	3 %
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění plánů a programů kvality ovzduší	Procento integrovaných projektů k provedení vyhovujících a účinných plánů a programů kvality ovzduší v dotyčných regionech v souladu s článkem 23 směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduším pro Evropu	100 %
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění plánů a programů kvality ovzduší	Procento integrovaných projektů, u nichž je doplňkové financování uvolněné prostřednictvím integrovaných projektů vyšší než celková hodnota rozpočtů těchto projektů	100 %
PŘÍRODA	Počet lokalit sítě Natura 2000, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené integrované projekty v oblasti přírody	Procento lokalit sítě Natura 2000, na něž se vztahují integrované projekty v oblasti přírody	4 %

Integrované projekty – podle čl. 18 písm. d) nařízení o programu LIFE			
Tematické priority	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění prioritních akčních rámců	Procento integrovaných projektů provádějících prioritní akční rámce k zajištění náležité správy lokalit sítě Natura 2000	100 %
	Počet probíhajících nebo dokončených integrovaných projektů zaměřených na provádění prioritních akčních rámců	Procento integrovaných projektů, u nichž je doplňkové financování uvolněné prostřednictvím integrovaných projektů vyšší než celková hodnota rozpočtů těchto projektů	100 %

Informace a správa

Projekty podle čl. 18 písm. h) nařízení o programu LIFE

Tematické priority	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
INFORMOVÁNÍ A ZVYŠOVÁNÍ INFORMOVANOSTI	Počet probíhajících nebo dokončených projektů, které mají zvýšit informovanost občanů, podniků, místních orgánů, zaregistrovaných nevládních organizací a jiných organizací občanské společnosti (zúčastněné strany a občané)	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce, které směřují k pokrytí více než dvou jiných oblastí mimo oblast projektu a zahrnutí více než jednoho jazyka	80 %
	Počet zúčastněných stran a občanů, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty a kteří nejsou informováni o cílech v oblasti životního prostředí, u nichž se má informovanost zvýšit	Procento zvýšení počtu zúčastněných stran a občanů, na něž se zaměřují projekty na zvyšování informovanosti provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce a kteří se dověděli o cílech politiky v oblasti životního prostředí, které tyto projekty sledují, měřeno v průzkumech provedených <i>ex ante</i> a <i>ex post</i> (v rámci projektů LIFE nebo jinými subjekty)	25 %
	Počet zúčastněných stran a občanů, na něž se zaměřují probíhající nebo dokončené projekty	Aktivní zapojení zúčastněných stran a občanů do činností na zvyšování informovanosti, které nabízejí projekty provádějící napodobitelné nebo přenositelné akce (např. účast v průzkumech, dobrovolná práce, účast na prohlídkách s průvodcem, stahování informací, pokládání dotazů)	> 500 000

Informace a správa			
Projekty podle čl. 18 písm. h) nařízení o programu LIFE			
Tematické priority	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
VYMÁHÁNÍ	Počet projektů zaměřujících se na lepší dodržování a vymáhání právních předpisů EU v oblasti životního prostředí	Procento probíhajících nebo dokončených projektů provádějících napodobitelné nebo přenositelné akce, které směřují k lepšímu dodržování a vymáhání právních předpisů	10 %
NEVLÁDNÍ ORGANIZACE	Počet vystoupení nevládních organizací, které obdržely granty na provozní náklady, během konzultací o politice EU v oblasti životního prostředí	Procento zvýšení počtu vystoupení na podporu politiky EU	12 %
Ostatní projekty			
Projekty podle čl. 18 písm. e) a f) nařízení o programu LIFE			
	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
Projekty technické pomoci	Počet probíhajících nebo dokončených projektů technické pomoci	Probíhající nebo dokončené projekty technické pomoci k přípravě integrovaných projektů	10 připravených integrovaných projektů v oblasti přírody, 5 v oblasti odpadů, vody nebo ovzduší
	Počet probíhajících nebo dokončených technických projektů	Procento probíhajících nebo dokončených projektů technické pomoci vedoucích ke kvalitnějším integrovaným projektům v rámci programu EU LIFE	90 %
Projekty budování kapacit	Počet projektů vyhrazených na budování kapacit	Procento probíhajících nebo dokončených projektů budování kapacit směřujících k vyšší míře využití v dotčených členských státech	90 %
	Počet úspěšných žádostí o granty na akce pocházejících z členských států s probíhajícími projekty v oblasti budování kapacit	Vyšší relativní podíl úspěšných žádostí pocházejících z členských států s probíhajícími nebo dokončenými projekty budování kapacit v porovnání s mírou využití mezi rokem 2010 a 2012 (v procentech)	5 %

7.2. Podprogram pro oblast klimatu

Zmírňování změny klimatu			
	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
Integrované projekty	Počet projektů Počet oblastí a pokrytá plocha a počet občanů, jichž se týkají prováděné strategie nebo akční plány pro zmírňování změny klimatu Počet a objem doplňkových projektů financovaných z jiných fondů Unie nebo jiných prostředků	Vyšší počet členských států/regionů uplatňujících integrované přístupy s podporou integrovaného projektu nebo opakujících výsledky integrovaného projektu Vyšší počet doplňkových opatření v rámci integrovaných projektů financovaných z jiných fondů Unie Počet tun, o něž byly sníženy emise skleníkových plynů díky novým technologiím, systémům, nástrojům nebo jiným přístupům využívajícím osvědčené postupy, které byly vypracovány nebo zavedeny podle modelových příkladů programu LIFE	7 členských států/regionů uplatňujících integrované přístupy s podporou integrovaného projektu nebo opakujících výsledky integrovaného projektu Doplňkové financování uvolněné prostřednictvím integrovaných projektů je vyšší než celková hodnota rozpočtů těchto projektů
Projekty technické pomoci	Počet projektů Procento projektů technické pomoci vedoucích k integrovanému projektu v rámci programu LIFE	Vyšší počet kvalitnějších integrovaných projektů souvisejících s technickou pomocí	100 % projektů vedlo k integrovanému projektu v rámci programu LIFE
Projekty budování kapacit	Počet projektů	Vyšší relativní podíl úspěšných žádostí z členských států způsobilých pro budování kapacit	7 členských států má nejméně jeden projekt k zmírňování změny klimatu financovaný z podprogramu LIFE pro oblast klimatu
Ostatní projekty	Počet projektů Počet financovaných projektů podporujících inovativní technologie, systémy a nástroje a/nebo osvědčené postupy a řešení přispívající k snižování emisí skleníkových plynů	Vyšší počet inovativních technologií, systémů a nástrojů a/nebo jiných osvědčených postupů a řešení přispívajících k snižování emisí skleníkových plynů Vyšší procentuální podíl modernizovaných nebo nových přístupů vyvinutých prostřednictvím programu LIFE, jež byly soustavně uplatňovány nebo zdokonalovány v soukromém a veřejném sektoru Počet tun, o něž byly sníženy emise skleníkových plynů díky novým technologiím, systémům, nástrojům nebo jiným přístupům využívajícím osvědčené postupy, které byly vypracovány nebo zavedeny podle modelových příkladů programu LIFE	80 % všech zahájených projektů zavedlo trvalé inovativní technologie, systémy a nástroje a/nebo osvědčené postupy a řešení přispívající k snižování emisí skleníkových plynů

Přizpůsobování se změně klimatu			
	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
Integrované projekty	Počet projektů Počet oblastí a pokrytá plocha a počet občanů, jichž se týkají prováděné strategie nebo akční plány pro přizpůsobení se změně klimatu nebo jiné plány pro přizpůsobení se změně klimatu s velkým územním dosahem, které jsou prováděny prostřednictvím programu LIFE Počet meziregionálních nebo přeshraničních projektů v oblasti přizpůsobování se změně klimatu Počet a objem doplňkových projektů financovaných z jiných fondů Unie nebo jiných prostředků	Pozitivní dopad na odolnost vůči změně klimatu v regionu a hospodářských odvětvích prostřednictvím akcí financovaných z programu LIFE a jiných doplňkových projektů Vyšší počet členských států/regionů uplatňujících integrované přístupy s podporou integrovaného projektu nebo opakujících výsledky integrovaného projektu Vyšší počet doplňkových opatření financovaných z jiných fondů Unie Pozitivní dopad projektů LIFE na odolnost vůči změnám klimatu v obzvláště zranitelných oblastech, které byly určeny ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu	7 členských států uplatňujících integrované přístupy s podporou integrovaného projektu nebo opakujících výsledky integrovaného projektu Doplňkové financování uvolněné prostřednictvím integrovaných projektů je vyšší než celková hodnota rozpočtů těchto projektů
Projekty technické pomoci	Počet projektů Procento projektů technické pomoci vedoucích integrovanému projektu v rámci programu LIFE	Vyšší počet kvalitnějších integrovaných projektů souvisejících s technickou pomocí	100 % projektů vedlo k integrovanému projektu v rámci programu LIFE
Projekty budování kapacit	Počet projektů	Vyšší relativní podíl úspěšných žádostí z členských států způsobilých pro budování kapacit	7 členských států má nejméně jeden projekt pro přizpůsobování se změně klimatu financovaný z programu LIFE
Ostatní projekty	Počet projektů Počet financovaných projektů podporujících inovativní technologie, systémy a nástroje a/nebo jiné osvědčené postupy a řešení přispívající k větší odolnosti vůči změnám klimatu Počet posouzení zranitelnosti, strategií nebo akčních plánů pro přizpůsobení se změně klimatu, které byly vypracovány prostřednictvím programu LIFE Počet meziregionálních nebo přeshraničních projektů v oblasti přizpůsobování se změně klimatu	Přiřaditelná větší odolnost vůči změně klimatu rozdělená podle odvětví, již bylo dosaženo prostřednictvím demonstrováných nových technologií, systémů, nástrojů nebo přístupů využívajících osvědčených postupů vypracovaných nebo zavedených podle modelových příkladů programu LIFE Pozitivní dopad projektů LIFE na odolnost vůči změnám klimatu v obzvláště zranitelných oblastech, které byly určeny pro financování z programu LIFE ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu	80 % zahájených projektů zavedlo inovativní technologie, systémy a nástroje a/nebo osvědčené postupy a řešení přispívající k větší odolnosti vůči změnám klimatu

Správa			
	Kvantitativní výsledky	Kvalitativní výsledky	Cíle/milníky 2017
Informační projekty, projekty zaměřené na zvyšování informovanosti a projekty zaměřené na šíření osvědčených postupů	Počet projektů Počet oslovených občanů, podniků, místních orgánů, zaregistrovaných nevládních organizací a jiných organizací občanské společnosti Zeměpisné rozšíření a pokrytá oblast	Vyšší informovanost o změnách klimatu způsobených člověkem a řešeních, měřená prostřednictvím průzkumů Eurobarometru Větší zapojení zúčastněných stran do konzultací nebo politických diskusí v souvislosti s politikou a legislativními akty v oblasti klimatu	O 25 % větší zapojení zúčastněných stran a občanů do činností zaměřených na zvyšování informovanosti 10 % nárůst počtu občanů, na něž se zaměřují projekty LIFE a kteří považují změny klimatu způsobené člověkem za velmi vážný problém
Projekty využívající osvědčené postupy a ostatní projekty	Počet projektů Počet přiřaditelných jednotných postupů založených na uplatňování ukazatelů nebo nástrojů připravených a testovaných podle modelových příkladů programu LIFE Počet politických přístupů nebo návrhů právních předpisů opírajících se o výsledky projektů	Vyšší počet osvědčených postupů převzatých domácnostmi, podniky a orgány nebo začleněných do vnitrostátních/regionálních programů či akčních plánů Nižší počet případů porušování právních předpisů EU, který lze přičíst zásahům programu LIFE	25 % osvědčených postupů nebo přístupů využitých v projektech je začleněno do vnitrostátních/regionálních programů nebo akčních plánů 80 % projektů v rámci programu LIFE zaměřujících se na správu v oblasti klimatu vedlo k lepší správě v oblasti klimatu

Zvláštní výsledky, ukazatele a cíle pro finanční nástroje:

Ukazatele společné všem finančním nástrojům

Výsledky, ukazatele a cíle pro finanční nástroj budou dohodnuty s prováděcím subjektem. Minimálně by měly zahrnovat:

- počet dohod (půjčky, záruky atd.) se zprostředkujícími finančními zprostředkovateli (počet),
- objem financování poskytnutého prostřednictvím finančních nástrojů (miliony EUR),
- objem soukromého financování mobilizovaného prostřednictvím finančních nástrojů (miliony EUR),
- počet konečných příjemců (počet),
- počet členských států, v nichž byly projekty financovány prostřednictvím finančních nástrojů (počet).

Zvláštní ukazatele pro nástroj NCFE

- Financování poskytnuté zprostředkujícími finančními institucemi v rámci finančního nástroje v důsledku financovaných projektů (miliony EUR)
- Financování poskytnuté oblastem sítě Natura 2000 v důsledku financovaných projektů (miliony EUR)
- Dopady na odolnost regionů a hospodářských odvětví vůči změnám klimatu (vystavení změně klimatu a citlivost vůči jejím dopadům), zejména ve zranitelných oblastech určených jako priorita pro financování z programu LIFE ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu, v důsledku financovaných projektů
- Dopady na stav ekosystémů v důsledku financovaných projektů
- Vytváření pracovních příležitostí: počet vytvořených pracovních míst v důsledku financovaných projektů (počet míst na plný pracovní úvazek)

Zvláštní ukazatele pro nástroj PF4EE

- Soukromé financování (v milionech EUR) mobilizované v důsledku půjček z nástroje PF4EE
- Dosažené úspory energie (GWh) v důsledku půjček z nástroje PF4EE
- Snížení emisí CO₂ (v tunách CO₂) v důsledku půjček z nástroje PF4EE
- Vytváření pracovních příležitostí: počet vytvořených pracovních míst v důsledku půjček z nástroje PF4EE (počet míst na plný pracovní úvazek)

Očekávané výsledky u nástroje NCFE

Během počáteční pilotní fáze se očekává, že nástroj NCFE provede 9–12 operací (včetně nepřímých operací), neboli 3–4 operace ročně. Individuální investice by měly být nižší než 10–15 milionů EUR.

Odhaduje se, že se hodnota nástroje oproti prostředkům poskytnutým z programu LIFE zvýší 2,2krát až 3,2krát. S přihlédnutím k možnému příspěvku konečných příjemců na náklady projektu ve výši 25 % by se celkové investice oproti prostředkům poskytnutým z programu LIFE mohly zvýšit 2,8krát až 4,2krát. Celkové investice do projektů v oblasti hospodaření s přírodním kapitálem by jen během pilotní fáze mohly činit 420 milionů EUR.

Během operační fáze, která bude následovat, by očekávané zvýšení mohlo být až šestinásobné, zejména v případě, pokud se k nástroji připojí další investoři a pokud se uskuteční více investic prostřednictvím zprostředkovatelů a fondů.

Očekávané výsledky u nástroje PF4EE

V rámci nástroje PF4EE by s finančními zprostředkovateli mohlo být v období 2014–2017 podepsáno přibližně 6–10 dohod o financování (půjčky EIB na energetickou účinnost a nástroj pro sdílení rizik/nástroj odborné podpory). Dohoda o financování může zahrnovat uplatnění finančního nástroje ve více než jednom členském státě a finanční zprostředkovatel může podepsat více než jednu dohodu o financování.

Očekává se, že během doby trvání programu (2014–2017) obdrží za předpokladu, že průměrné investiční náklady činí 300 000 EUR, zhruba 1 800 konečných příjemců a projektů celkové půjčky ve výši přibližně 430 milionů EUR. Celkové investice do energetické účinnosti v tomto období by mohly činit přibližně 540 milionů EUR.

Odhaduje se, že se hodnota úvěrového portfolia oproti prostředkům poskytnutým z programu LIFE zvýší 6krát. S přihlédnutím k možnému příspěvku konečných příjemců na náklady projektu ve výši 25 % by se celkové investice oproti prostředkům poskytnutým z programu LIFE mohly zvýšit 8krát.

